

বিদ্যালয়ৰ নেতৃত্ব

Transforming teaching-learning process:
supporting teachers to raise performance

শিকন-শিক্ষণ প্ৰক্ৰিয়াৰ ব্যাপ্তিৰ ঘটোৱা : কৰ্ম
দক্ষতাৰ বিকাশত সাৰ্থক হোৱা

Teacher Education
through School-based
Support in India
www.TESS-India.edu.in

অনুবাদ আৰু অভিযোজন : ৰাজ্যিক শিক্ষা গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসম

এই স্কুল লিডাৰবিশিষ্ট অ'ই আৰ (মুক্ত শৈক্ষিক সম্পদ) হৈছে Tess Indiaৰ চমুটা গোটৰ অন্যতম, যাৰদ্বাৰা বিদ্যালয়ৰ প্ৰধান শিক্ষকসকলে নিজৰ বুজাশক্তি আৰু দক্ষতাৰ বিকাশ ঘটাই শিক্ষণ আৰু শিকনৰো উন্নতি কৰিব পাৰে। এই গোটটোত অনুশীলন অতি প্ৰয়োজনীয় আৰু কৰ্মীবৃন্দ শিক্ষার্থী তথা অন্যান্য সকলেও ইয়াত সহযোগ কৰিব। এইবোৰ ফলপ্ৰসূ বিদ্যালয়ৰ সন্দৰ্ভত কৰা গৱেষণা আৰু পাঠ্যত্ৰ মিক অধ্যয়নৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল।

নিৰ্দিষ্ট গোট অধ্যয়নৰ কোনো নিৰ্দেশনা নাই যদিও স্কুল লিডাৰবিশিষ্ট গোটটোই বিষয়টো অধ্যয়ন তথা শিক্ষণ-শিকণৰ উপযুক্ত কাৰ্যব্যৱস্থাৰ যোগান ধৰে। আপোনালোকে গোটটো অধ্যয়নৰ বাবে বিশেষ বিষয়বস্তুৰ সহায় ল'ব পাৰে। নেচনেল কলেজ অৱ স্কুল লিডাৰবিশিষ্ট পাঠ্যত্ৰ মিক পৰিকাঠামোৰ সৈতে সংঘৰ্ষ এই গোটটোৰ মূল দিশ হ'ল : স্কুল লিডাৰবিশিষ্ট ইয়াৰ প্ৰভাৱ (ক) নিজা নিয়ন্ত্ৰণ আৰু বিকাশ, (খ) শিক্ষণ-শিকন পদ্ধতিৰ পৰিৱৰ্তন, (গ) অংশীদাৰিত্ব বৃদ্ধি। বাকীবোৰে কোনো বিশেষ গুৰুত্ব আৰোপ নকৰাকৈ নতুনত্বৰ সন্ধান কৰে।

এই গোটটো প্ৰধান শিক্ষকসকলে নিজা অধ্যয়ন অথবা শিক্ষণ আঁচনিৰ অংশ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে। শিক্ষণ আঁচনিৰ অংশ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে। আনহাতে তেওঁলোকে ব্যক্তিগত শিক্ষণ দিনলিপিৰ ব্যৱস্থা কৰি তাৰপৰা হোৱা অভিজ্ঞতা আনৰ সৈতে ভাগ বতৰা কৰি লাভান্বিত কৰিব পাৰে। ইয়াত ব্যৱহৃত স্কুল লিডাৰ বাক্যাংশই প্ৰধান শিক্ষক, অধ্যক্ষ, সহকাৰী শিক্ষক অথবা বিদ্যালয়ৰ নেতৃত্ব বহনকাৰীৰ দৰে দায়বদ্ধ ব্যক্তি ক বুজাইছে।

ভিডিঅ' সম্পদ **Video resources**

Tess Indiaৰ স্কুল লিডাৰবিশিষ্ট ভাৰতীয় বিদ্যালয়ৰ প্ৰধানসকলৰ বাৰ্তালাপৰ ভিডিঅ' কৰি সেইবোৰ বিদ্যালয়ৰ শিক্ষণ আৰু শিকণৰ পৰিৱৰ্তন তথা উন্নতিত অৰিহণা যোগাইছে। এই প্ৰচেষ্টাৰে তেওঁলোকে নিজৰ নিজৰ দক্ষতাৰ প্ৰমাণ কৰিবলৈ উৎসাহিত হ'ব। এইবোৰে শিক্ষকসকলক পাঠ্যপুথিৰ গোটভিত্তিক শিক্ষা প্ৰদানৰ বাবে উদগনি যোগাব, অৱশ্যে এইবোৰ ব্যৱহাৰ কৰাটো অপৰিহাৰ্য নহয়।

Tess Indiaৰ ৱেবচাইট <http://www.tess-india.edu.in>ৰ পৰা ডাউনলোড কৰি অথবা অনলাইনতে এই ভিডিঅ'সমূহ প্ৰত্যক্ষ কৰিব পাৰি। নতুবা চিডি আৰু মেম'ৰী কাৰ্ডটো ভিডিঅ'সমূহ লৈ চাব পাৰি।

Tess India প্ৰকল্পৰ বিষয়ে

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সহযোগিতা বৃদ্ধিৰ বাবে বিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃত্বশীল ব্যক্তিৰ সমৰ্থনত মুক্ত শৈক্ষিক সম্পদ ব্যৱহাৰ কৰি শ্ৰেণীকোঠাত প্ৰাথমিক আৰু উচ্চ শাখাৰ শিক্ষকৰ অনুশীলনৰ অভ্যাসৰ উন্নতি ঘটোৱাটোৱেই Tess Indiaৰ লক্ষ্য।

ভাষা, বিজ্ঞান আৰু গণিতসহ বিদ্যালয়ৰ পাঠ্যপুথিৰ লগতে ব্ৰহ্মপুত্ৰ Tess India বিষয়ৰ মুক্ত শৈক্ষিক সম্পদসমূহ শিক্ষকক যোগান ধৰা হয়। তেওঁলোকে শিক্ষকসকলক এনে কাম কাজৰ সুবিধা প্ৰদান কৰিব যাতে আন শিক্ষকে একেটা বিষয় শিকাওতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে লাভ কৰা জ্ঞান তথা বোধশক্তি তুলনামূলকভাৱে উন্নত হ'ব।

Tess Indiaৰ সকলো মুক্ত শৈক্ষিক সম্পদ ভাৰতীয় তথা আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় লিখকৰ দ্বাৰা সামগ্ৰিকভাৱে লিখা, য'ত ভাৰতীয় পাঠ্যত্ৰ ম আৰু সূচীপত্ৰ অনলাইনত (<http://www.tess-india.edu.in>) উপলব্ধ। মুক্ত শৈক্ষিক সম্পদসমূহ বিভিন্ন পৰ্যায়ত উপলব্ধ আৰু প্ৰত্যেক অংশগ্ৰহণকাৰীৰ বাবে ই উপযুক্ত।

Tess India ইংলেণ্ড চৰকাৰৰ দ্বাৰা ব্যয়সম্বলিত আৰু ইংলেণ্ড মুক্ত বি বিদ্যালয়ৰ অধীনৰ।

Version 2.0 SL07v1
Assam

Except for third party materials and otherwise stated, this content is made available under a Creative Commons Attribution-ShareAlike licence: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>

TESS-India is led by The Open University UK and funded by UK aid from the UK government

এই গোটটোৰ বিষয়ে (What this unit is about)

এখন আদৰ্শ পৃথিৱীত সকলো ছাত্ৰই প্ৰতিবছৰে পঢ়াশালীত ভাল শিক্ষা লোৱাৰ বাবে। শিক্ষকে দিয়া নতুন শিক্ষা পদ্ধতিৰ মতামতবোৰ আৰু এইবোৰ কেনেকৈ প্ৰয়োগ কৰিব তাৰ প্ৰয়োজন অনুভৱ কৰিছে। পঢ়াশালীৰ সমলৰ জড়িয়তে শিক্ষকবোৰে এইটো কৰিবলৈ সমৰ্থবান হ'ব আৰু সিহঁতৰ জীৱনত যি বোৰ হৈ গৈছিল তাকলৈ হতাশা হৈ পৰিছিল।

যি নহওক, আমি এখন আদৰ্শ পৃথিৱীত বাস কৰিব নোৱাৰে। শিক্ষকবোৰো মানুহ মাজেসময়ে সিহঁতক ভালৰ বাবে নহলেও কাম কৰি থকা দেখা যায়। যদি সিহঁতক সজাগ কৰা হয়, বিকাশ কৰিবলৈ সিহঁতৰ মাত্ৰ কম সংখ্যাকৰ সমৰ্থন প্ৰয়োজন। কিন্তু সমস্যাটো হ'ল, সিহঁতে ছাত্ৰৰ শিক্ষাৰ দুৰ্দশা ভাল কৰিব পাৰে বুলি নুবুজে। এইটো এটা সমস্যা যে সাবধানে হাতত ৰখাৰ প্ৰয়োজন কিন্তু এজন ভাল স্কুল পৰিচালকৰ এইটোত অংশলোৱা আৰু দায়িত্ব।

এই ইউনিটত আচনিৰ ধাৰণা, শিক্ষকৰ বিষয়ে অনুসন্ধান সম্পাদনৰ সাক্ষী হিচাবে জানিবলৈ পাৰিবা। তোমালোকৰ শিক্ষকৰ আটাইতকৈ ভাল জ্ঞানে হ'ল ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ সামান্য আৰু গতিকে শিক্ষকক প্ৰভাৱে ছাত্ৰৰ শিক্ষাত প্ৰভাৱ পেলাই আৰু ফলা ফল ওলাই। এই দৰে এজন স্কুল পৰিদৰ্শকে তোমাৰ শিক্ষকক জ্ঞানক বেছিকৈ প্ৰভাৱ পেলাবলৈ সক্ষম হ'ব পাৰে। যেটোৱে সিহঁতৰ কাৰ্য সমৰ্থনত উত্তোলন কৰে।

শিকন দিনলিপি (Learning Diary)

কোনো সময়তে তোমাৰ এই কৰ্ম ইউনিট তোমাক এই কৰ্ম ইউনিট, তোমাক শিক্ষা পদ্ধতিত এখন কিতাপত কেনেকুৱা নম্বৰ পোৱা হ'ব সুধিব পাৰে বা কত তোমাৰ একে লগে পোনে পোনে জ্ঞান তুমি সংগ্ৰহ কৰিবা আৰু এখন ঠাইত সিদ্ধান্ত কৰিব। সম্ভৱত ইতিমধ্যে সেটো এটা তোমাৰ আৰম্ভন।

তুমি এই ইউনিট অকলে পোনে পোনে কাম কৰিব পাৰা কিন্তু তুমি বহুত শিকাৰ পাৰা হৈছে তুমি অন্য এজন স্কুল পৰিদৰ্শকৰ লগত আলোচনা কৰা। তুমি তোমাৰ সহকৰ্মী লগত ইতি মध्ये সহযোগীতা আগবঢ়াব পাৰা বা কোনো এজনৰ লগত তুমি নতুন সম্পৰ্কটো বনাব পাৰা। এইটোয়ে হ'ব এটা **organised** পথ বা এটা বেছিকৈ অণানুৰ ধানিক বুনিয়াদ। তোমাৰ শিক্ষা পদ্ধতিৰ কপিয়ে (জানে) এই সভাবোৰৰ উপকাৰ সাধিব, য'ত এখন (**mapping**) মানচিত্ৰৰ দৰে তোমাৰ নিম্ন সময়ত দিবলগীয়া শিক্ষা পদ্ধতি হ'ব আৰু উন্নতি কৰিব।

এই গোটটোৰ জৰিয়তে বিদ্যালয়ৰ মূৰব্বীসকলে কি শিকিব (What school leaders can learn in this unit)

- শিক্ষকৰ কাৰ্য সম্পাদনত মূল্য নিৰূপন কৰা
- শিক্ষকৰ অভিসন্ধিত ব্যক্তি গত উন্নতি সম্পাদনা কৰা
- শিক্ষকে কিছুমান আদৰ্শ কেনেদৰে সভাত পৰিচালনা কৰি বিষয়বোৰ কাম সম্পাদনা কৰিব পাৰিব।
- শিক্ষকে কিছুমান আদৰ্শ ব্যৱহাৰ কৰি কাৰ্য সম্পাদনা চলাই নিব লাগে।

1 উন্নতি ঘটাব লগা ক্ষেত্ৰসমূহৰ সম্পৰ্কে সজাগ হোৱা (1 Becoming aware of areas for improvement)

গুৰুত্ব পূৰ্ণ এৰিয়াৰ আহিব থকা জ্ঞাত তোমাৰ শিক্ষকে পৰ্যবেক্ষণ শক্তিৰে দিব কিন্তু সিহঁতৰ চাৰিওফালে য'ত সিহঁতৰ প্ৰমান। এইটো গুৰুত্ব পূৰ্ণৰিফ্লেক্সাইজ আৰু নজনাটো শিক্ষৰদান এটা ভাল কাৰ্য সম্পাদনা কৰা আৰু এই ইউনিটত তুমি সত্ৰি য ব'ব লাগিব স্পষ্টকৈ এই শিকনাত। প্ৰথমতে যিয়ে নহও কিয় তলৰ কাৰ্য সম্পাদনাত কোৱা। এইটো হ'ব য'ত শিক্ষকক নিযুক্তি দিয়া হয় জ্ঞানৰ বাবে আৰু ব্যৱহাৰ, সংযত হোৱা শিক্ষাৰ অনুসন্ধানতো তুমি প্ৰথম আৰম্ভনিত এইটো ভবা উচিত য'ত প্ৰয়োজন অধ্যয়নৰ আৰু সম্পূৰ্ণ সত্ৰি যতা অনুসন্ধান।

ঘটনা অধ্যয়ন ১ : শ্ৰীযুত প্ৰচাদৰ শ্ৰেণী পৰীক্ষাৰ ফলাফল (Case Study 1 Mr Prasad' s class' s exam results)

শ্ৰেণী পৰীক্ষাৰ প্ৰথম বাচনি শেষ ব্যাখ্যা সকলোৰ বিষয়ে আছিল। স্কুল পৰিদৰ্শক মিষ্টাৰ কাপুৰে মিষ্টাৰ আগৰৱালৰ লগত বহিছিল। অতি সতৰ্কৰে শিক্ষকে তেওঁৰ পৰীক্ষাৰ দায়িত্ব নিৰ্বাৰণত বিবেচনা কৰিছিল আৰু বাচনিৰ পৰীক্ষাৰ ফলাফল।

মিষ্টাৰ আগৰৱালে বৰষুণে সচাৰচৰ নাটকীয় ধৰণে কৈছিল, ছাত্ৰ ছাত্ৰী প্ৰকৃত অভিনয়ে বিজ্ঞানত বেয়া কৰে, সেই নিশ্চিত এই দায়টো স্কুলৰ ফলাফল ভাল নহব।

মিষ্টাৰ কাপুৰৰ সাথৰ আছিল তেওঁ এই ছাত্ৰবোৰক আগৰ বছৰতে কৈছিল আৰু সিহঁতৰ উত্তৰো বৰ ভালকৈ প্ৰত্যাহ্বান কৰিছিল। সিহঁতৰ সক্ষমতাৰ ফলাফল ভাল নহব বুলি তেওঁৰ স্মৃতি প্ৰস্তু হৈছিল।

এই সকলোবোৰ বেজ্ঞানৰ বিষয়ে? তেওঁ সুধিছিল মিষ্টাৰ আগৰৱালৰ অধ্যয়নবোৰ বিবেচনা কৰি তেওঁ হাঁহিছিল আৰু তেতিয়া কেৰাহিকৈ চাই মিচিকিয়া হাহি মাৰি কৈছিল, তুমি এজন মেধাবী ছাত্ৰ এইটো মাত্ৰ জীৱ বিদ্যাহে। এইবোৰ মিষ্টাৰ প্ৰচাদৰ বিষয়ে। মই ভবাই নাছিলো সিহঁতে তেওঁকো ভাল পায়। কোনো এজনে তেওঁক আকৰ্ষিত কৰাইছিল এই জটিল। চিত্ৰবোৰ লগতে সুন্দৰকৈ অধ্যয়ন কৰিছিল আৰু আশা কৰা মতে ছাত্ৰবোৰে হুহু একে ধৰণে নকল কৰিছিল। অৱশ্যে এইটো তেওঁ মাত্ৰা ব্যৱহাৰ কৰা সৰু শ্ৰেণীত লগা কোনো নিৰ্দেশ মিষ্টাৰ কাপুৰে মুৰটো দুপিয়া উত্তৰ দিছিল, তেওঁ নিশ্চয়তাকৈ আকৰ্ষিত ভাবে বুজি পাইছিল যে তেওঁ অন্য স্কুলৰ শিক্ষকৰ লগত আলোচনা কৰা নাছিল।

ধন্যবাদ তোমাক মিষ্টাৰ আগৰৱালা এতিয়া চোৱা, সিহঁতৰ সমাজ বিদ্যাৰ ফলাফল এই সকলোবোৰ তেওঁ কৈছিল।

ত্ৰি য়া-কলাপ 1 : শিক্ষকৰ কাৰ্যকৰণ সম্পৰ্কীয় বিচাৰ্য বিষয়বোৰ চিনাক্ত কৰণ (Activity 1: Recognising issues related to teacher's performance)

মি. কাপুৰে শিক্ষকৰ তলৰ কাৰ্য সম্পাদনাত ছাত্ৰৰ ফলাফলটে তেওঁক সহায় কৰিব। স্কুল শিক্ষকৰ কাৰ্য সম্পাদনাত এইটো তুমি ধন্যবাদ দিবনো জ্ঞাত হ'ব লাগিব। তোমাৰ শিক্ষাৰ পদ্ধতি 3 আৰু 4 ধাৰণা কৰা হ'ব।

এই ঘটনা মি. কাপুৰ বেয়া ফলাফলত মাজত সমৰ্থ কৰিছিল আৰু শিক্ষাৰ পৰ্যবেক্ষণত। তাত সদায় বেলেগ লিং নাই আৰু অন্য সমস্যাৰ বাবে এইটো গুৰুত্ব পূৰ্ণ প্ৰতিটো সিদ্ধান্ত সমান নহয়।

কিন্তু নৱ প্ৰজন্মৰ বাবে শিক্ষকবোৰে নিৰ্দেশ কিছু তাত থাকে-

- উচ্চ শ্ৰেণীত ছাত্ৰ ছাত্ৰী উপস্থিত নথকা

- ছাত্ৰ ছাত্ৰীবোৰে সঘনাই শ্ৰেণী ক্ষতিকৰা
- অভিভাৱকে লৰা-ছোৱালীবোৰক এটা শ্ৰেণী সিহতক সুখি নোহোৱা
- ছাত্ৰবোৰে সচাৰচৰ শ্ৰেণী
- ছাত্ৰবোৰে বিশেষ শ্ৰেণীত উপস্থিত নথকা প্ৰগ্ৰেচিং ভাল দৰে বাদ পেলা
- এটা শ্ৰেণীত শিক্ষকে শ্ৰেণীবিষয়ে সম্পূৰ্ণ ভাবে সাফল্য প্ৰাপ্তি হোৱা
- ছাত্ৰবোৰে কিছুমান বিষয়ত অন্য বিষয়তকৈ বেছি সাফল্য লাভ কৰে।

2 কাৰ্যদক্ষতাৰ সাক্ষ্য সংগ্ৰহ কৰা (2Gathering evidence of performance)

গুৰুত্ব পূৰ্ণ বস্তু য'ত শিক্ষাৰ পৰ্যবেক্ষণ প্ৰয়োজন য'ত শিক্ষকবোৰে জ্ঞাত সিহতৰ শিক্ষা বেলেগে শ্ৰেণীত অন্য পথ। ছাত্ৰ সময় মতে সিহতৰ সকলোৰে অভিজ্ঞতাৰ ফলাফল শিক্ষা নহয়। এইটো ছাত্ৰৰ বাবে সমৰ্থ বা ছাত্ৰ ভাল দৰে চাৰিওফালে ব্যক্তিগত সিদ্ধান্ত।

যদি তুমি শ্ৰেণীকোঠা পৰিদৰ্শন কৰি ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ শিক্ষাৰ অধ্যয়নৰ বা শিক্ষকবোৰে কোৱা কথাবোৰ নিয়মিত ডাটা সংগ্ৰহ নকৰা, তুমি জ্ঞাতি নহৱা যে এই অধ্যয়নত ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ কাৰ্য সম্পাদনত কেনে ধৰণে ক্ষতি কৰিছে। সেই কাৰণে ছাত্ৰ নায়কৰ নিয়মিত লক্ষ্য প্ৰয়োজন আৰু তোমাৰ কৰিব লগাখিনি নিত্য কাৰ্য ত্ৰম কৰা উচিত হ'ব। সেইবাবে তুমি ভাল ছাত্ৰ নায়ক এজন নিযুক্তি দিব লাগে আৰু নিযুক্তি দিয়া ছাত্ৰ নায়কবোৰ শিক্ষকবোৰ হ'ব লাগে যিয়ে এইটো ভালদৰে কাৰ্য সম্পাদন কৰে।

চিত্ৰ- 1 ত পৰ্যবেক্ষণৰ দ্বাৰা সাক্ষ্য সংগ্ৰহ।

তুমি কাৰ্য সম্পাদনবোৰ কেনেকৈ সংগ্ৰহ কৰিবা এইটো অতি লাগতীয়াল যে কাৰ্যৰ ভেটি সত্ৰি যা কৰি পোৱা হয় বৰং, ক্ষুদ্ৰ কাহিনী বা আন্দাচ হয় যিয়ে নহও অন্য শিক্ষকবোৰৰ দৰে (নতুন) প্ৰজন্মবোৰে এইবোৰ উত্তোলন আৰু সিহতৰ কাৰ্য সম্পাদন কৰিব পাৰে। গতিকে এজন শিক্ষক বা শ্ৰেণীকৈ সাক্ষ্য হিচাবে এইটো সংগ্ৰহ কৰা অতি প্ৰয়োজন।

প্ৰমান উচ্ছা কতুভাবে সংগ্ৰহ কৰাটো প্ৰয়োজন আৰু এই পদ্ধতি আদৰ্শবোৰ পক্ষপাত হীন ভাৰসাম্যহীন হ'ব লাগে। তুমি প্ৰাৰম্ভিক ভাবে কিছুমান ডাটা সংগ্ৰহ কৰা আৰু কিমান দূৰলৈ তথ্যবোৰ ব্যাখ্যা কৰি তাত কি কব বিছাৰিছে সেই বিচাৰ কৰা উচিত।

এই ক্ষমতাটো তলত জড়িত কৰা হ'ল -

- বহুত শ্ৰেণীৰ পৰা কোনো বিষয় পূৰ্ণাংগ পদ্ধতি সংগ্ৰহ কৰা
- শিক্ষা আৰু শিকোৱা ব্যক্তি গত ভাবে পৰ্য্যবেক্ষণ কৰা
- ছাত্ৰ ছাত্ৰীক সিহঁত অভিজ্ঞতাৰ বিষয়ে কোৱা। কেনেদৰে এই ঘটনা কোনো সন্দেহ নোহোৱাকৈ যত্ন লব পাৰে, শিক্ষকৰ সহায় নোপোৱাকৈ তুসৰ প্ৰশ্ন আৰু উত্তৰবোৰ ছাত্ৰ ছাত্ৰীবোৰ পাৰে।

শিক্ষকৰ উপদেশবোৰ গুৰুত্ব পূৰ্ণভাৱে মনত ৰখাটো উচিত। শিক্ষকে সিহঁতৰ নিজকে নিজে ওলাই আহান নহয়। তুমি ব্যক্তিৰ ওপৰত বিচাৰ কৰা এইটোৱে আৱিষ্কাৰৰ কাৰণে সত্ৰি যত।

ত্ৰি য়া-কলাপ 2 : সত্ৰি য়তা - তুমি কি বিছাৰ কৰিবা? (Activity 2: What are you judging?)

যেতিয়া তুমি দেখিবা শিক্ষকৰ উপযুক্ত হৈছা, এইটো তুমি দেখিবা শিক্ষকৰ বৃত্তিজীৱী ব্যৱহাৰৰ গুৰুত্ব অন্য ব্যক্তিৰ দৰে নহয়। তলৰ তালিকাখনত চোৱা আৰু শিক্ষা পদ্ধতিৰ বিষয়ে এটা টোকা লিখা যদি দফাটোৰ বিষয় বা ব্যক্তিৰ প্ৰমানিত হয়।

1. শিক্ষকে কোৱা কথাবোৰ ওপৰত শ্ৰেণী কোঠাত তুমি 20 মিনিটৰ বাবে ছাত্ৰ ছাত্ৰী লিখা টোকাবো পৰ্য্যবেক্ষণ কৰি থকা
2. শিক্ষকৰ পোচাকৰ বিষয়ৰ ওপৰত ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ পৰা মন্তব্য পোৱা।
3. এজন শিক্ষকে পিছৰ দুৱাৰে সদায় শ্ৰেণীৰ পৰা সিহঁতৰ পাঠ শিকাবলৈ ওলাই সেইজন শিক্ষকক জনোৱা যে তেওঁৰ দহ মিনিট পলম হৈছে।
4. ছাত্ৰ ছাত্ৰীবোৰে মাজে সময়ে কেনেদৰে বেলেগ বেলেগ কাম ইজনে সিজনে কৰিব সেই বিষয়ে মন্তব্য কৰা।
5. বেলেগ বেলেগ অঞ্চলত মাক দেউতাকবোৰে শিক্ষকৰ পৰা কেনে মন্তব্য পাব।

আলোচনা Discussion

সিহঁতক প্ৰথমতে এই কিছুমানবোৰ দেখুৱাই দিয়া পৰিষ্কাৰ নহয়।

- অধ্যায়ন 1, 4, আৰু 5 শিক্ষকেৰ ব্যৱহাৰৰ কৰা পথৰ বিষয়ে প্ৰস্তুতকৈ আছে।
- 2 অধ্যায়ত অসংযত আৰু ব্যক্তি বিপক্ষে বেয়া পোচাকৰ অনুপায়োগীতাৰ বিষয়ে পৰিষ্কাৰ কৈ আছে। এই মন্তব্যৰে ভালদৰে নিৰুৎসাহ কৰা উচিত।
- 3 অধ্যায়ত একে সদৃশ্য কিন্তু তুমি পক্ষ পাতিত্ব কৰা সম্ভাৱনাইটো জ্ঞাত ভাৱে প্ৰয়োজন বোধ কৰা উচিত আৰু বহু দূৰ আগলৈ (মন্তব্য) অভিনয় প্ৰমান সংগ্ৰহ কৰা।
- 5 অধ্যায়ত অসহিষ্ণতা প্ৰস্তু আছে কিন্তু শিক্ষকৰ মন্তব্য কেতিয়াবা ভুল হ'ব পাৰে যে ছাত্ৰ ছাত্ৰী মন্তব্য বুজাত টান হৈ পৰে।

এতিয়া 3 সত্ৰি যাতা কেইটা কৰা য'ত তোমাৰ স্কুল সাক্ষ্য প্ৰমাণ সংগ্ৰহৰ বাবে বিবেচনা কৰা হ'ব

ত্ৰি য়া-কলাপ 3 : আপোনাৰ বিদ্যালয়ত কেনেকৈ সাক্ষ্য সংগ্ৰহ কৰিব (Activity 3: How you could gather evidence in your school)

নাই তুমি তোমাৰ স্কুলৰ শিক্ষাৰ সম্পৰ্কৰ বিষয়ে জনা, নতুন প্ৰজন্মবোৰে প্ৰমাণৰ সংগ্ৰহবোৰ কেনেকৈ বুজি পাব এতিয়া ভবা আৰু কি কাৰণে এইটো ক্ষমতা হ'ব। প্ৰমাণৰ সাক্ষ্য হিচাবে তোমাৰ শিক্ষা পদ্ধতি টোকা বহীত তুমি এই বিষয়ে সংগ্ৰহ কৰিব আৰু নৱ প্ৰজন্মক এই শক্তি সংগ্ৰহ কৰি থাকিব।

আলোচনা Discussion

(প্ৰস্তুকৈ) পৰিষ্কাৰকৈ আমি তুমি কৰা প্ৰমাণৰ সিদ্ধান্তৰ ওপৰত কি হয় নেজানো কিন্তু নৱ প্ৰজন্ম মই ভালকৈ একে দৰে বুজি পাব।

- তোমাৰ মন্তব্য (মতলব) শিক্ষকৰ সন্দেহ পূৰ্ণ হ'ব পাৰে আৰু সিহঁতৰ শ্ৰেণী কোঠাত তুমি প্ৰবেশ কৰা বিষয়ত অসুখী হ'ব পৰে।
- ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে বেলেগ ধৰণে কাম তোমাৰ উপস্থিতিত কৰিব পাৰে।
- পিতা মাতা ব্যাগ্ৰহ হ'ব পাৰে যদিহে ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ সত্ৰি যাতা অভিযোগ হয়।

তোমাৰ স্কুলৰ প্ৰমাণৰ সংগ্ৰহৰ সদায় তোমাৰ এটা বুনুয়াদৰ দৰে। ইটোৰ কাৰণ হ'ব ক্ষুদ্ৰ উদ্বেজনা আৰু ব্যাগ্ৰহিত কিন্তু আৰম্ভনি তুমি বিচাৰ কৰি থাকিব পাৰা, শিক্ষক বা শ্ৰেণীৰ এটাতকৈ বেছি প্ৰমাণ সংগ্ৰহত। ক্ষমাৰ আলোকপাত মনোযোগ অন্যৰ বাবে বিস্তাৰ হ'ব। তুমি ইয়াৰ জড়িত বিষয়ে ভাবিব পৰা, শিক্ষকৰ দ্বাৰা সিহঁতক কি সুধিব সিহঁতে এইটো ভালকৈ ভোজন পিছত কি পদ্ধতিত বেছি মনোযোগ দিব। অন্য স্কুল পৰি দৰ্শকে দেখাৰ দৰে তোমাৰ এইটো বিশেষকৈ সম্পৰ্কে উপকাৰী অংশ হ'ব যদিহে সিহঁতৰ শিকোনো সমাধানৰ সম্ভাৱনীয় সমস্যা বা বেলেগ গঠনৰ সাক্ষ্য হয়।

3. সাক্ষ্য সংগ্ৰহত সৃষ্টি হোৱা অসুবিধাসমূহ (3 Difficulties with gathering evidence)

এতিয়া তলত দিয়া ধৰণে দুটা ঘটনা অধ্যয়ন কৰা আৰু সিহঁতৰ মনোযোগৰ সত্ৰি যাতা সম্পূৰ্ণ কৰা। সিহঁতে প্ৰদৰ্শন কৰিব কেনেকৈ টান কৰিব, এইটো প্ৰমাণ সংগ্ৰহত বেয়া কাৰ্য সম্পাদনা কৰিব। স্কুল পৰিদৰ্শক মিস্টাৰ বাৰউল ভাগ তেওঁৰ টান, স্কুলত শিকাই থকা প্ৰমাণৰ সাক্ষ্য আৰু শিক্ষাৰ অনুশীলনত মিস্টাৰ চাখা, তেওঁৰ প্ৰতিনিধি যিয়ে ৰুগীয়া হৈ অবশাৰ লৈছিল। তেওঁ তাইক মনত ৰাখিছিল যে এদিন আগতে বেমাৰ প্ৰতিবেদন দিছিল।

ঘটনা অধ্যয়ন 2 : মিষ্টাৰ ৰাবোৱেলৰ বাৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বহী পুনৰীক্ষণ কাৰ্য (Case Study 2: Mr Rawool's review of students' books)

তেওঁ সকলোবোৰ শিক্ষক আৰু সিহঁতৰ শ্ৰেণীক কাম কৰা ছাত্ৰবোৰক নমুনা সংগ্ৰহৰ বাবে সুধিছিল আৰু ঘৰুৱা কামৰ কিতাপবোৰ। মই এই দৃঢ়তাৰে চেষ্টা কৰাৰ দুই সপ্তাহ আগতে অনুৰোধ কৰিছিলো যিটো মই প্ৰত্যেকৰে পৰা পাইছিলো। আপত্তি কৰিছিল, এইটো বৰ সহজ আছিল যদিও মই মাত্ৰ তোমাক অৰগাণিজটো সুধিছিলো। মই ভাবিছিলো, তুমি সহজতে কোৱা কথাবোৰ সিহঁতে কি কৰিব।

আনন্দদায়ক, মিষ্টেচ চাধা তেওঁক সুধিছিল তেওঁক কিতাপবোৰ কিহৰ বাবে প্ৰয়োজন মিষ্টাৰ ৰাছলে কৈছিল যে তেওঁ কিতাপবোৰ ভাবিছিল আৰু লিখিত বৃত্তান্ত যদিও এই কামটো বাধা হ'ব আৰু ভোজনত থকা ছাত্ৰ ছাত্ৰীবোৰে ক্ষতি মন্তব্য দিব। মিষ্টাচ চাধাই সুধিছিল যদি তেওঁৰ ভাগৰ অংশ শিক্ষক বোৰৰ ওপৰত কোনো কাৰণতে প্ৰয়োজন হৈছিল। মিষ্টাৰ ৰাবোৱেল তেওঁৰ দৰে একমত। ভালবাৰ মিষ্টেচ চাধাই কৈছিল এইটো সম্ভৱ যে এই তথ্যবোৰ ব্যৱহাৰৰ বাবে তুমি সংগ্ৰহ কৰি থাকিলে সিহঁতৰ উদ্দিগনতা বাঢ়িব। মিষ্টাৰ বায়েলে কৈছিল তেওঁ সেইটো জ্ঞত কিন্তু মিচা গুজাৰৰ ওপৰত তেওঁ কিতাপবোৰ বিছাৰ নাছিল। মিষ্টেচ চাধা একমত তেওঁৰ লগত যে এইটো সত্য নাছিল সেইটোৰ দৰে। কিন্তু পৰামৰ্শ দিছিল যে তেওঁ শিক্ষকবোৰৰ লগত দৃঢ় বি ধাসেৰে অলপ আৰম্ভ কৰিছিল। মই শব্দবোৰ তেওঁ স্কুল পৰিদৰ্শকৰ লগত বিস্তাৰ ভাবে সুন্দৰ কৈ আলোচনা কৰিছিল আৰু শিক্ষকবোৰে অতি আগ্ৰহৰে সিহঁতৰ কিতাপবোৰ সাহসেৰে তেওঁক আনি দিছিল। মিষ্টাৰ ৰাবোল সুৰ ছুপিয়াছিল আৰু আঙুলিফাই এইটো তেওঁ কৈছিল। যেতিয়া এটা কাম কৰা নতুন পথ। এই শিক্ষকবোৰৰ দৰে সংগ্ৰহ কৰা আৰম্ভটো ভাল হ'ব সিহঁতে সকলোৰে বাবে অপেক্ষা হ'ব।

মই এতিয়া এইটো উপদেশ লব পাৰে যে মই সাব্যস্ত কৰিব বিচাৰোতে যে শ্ৰেণীবোৰ পৰ্যবেক্ষণ কৰি কি পোৱা যায়। সেই পৰ্যবেক্ষণ আৰম্ভ কৰিব বিচাৰো। মিষ্টাৰ চত্ৰ কোদিজৰ শ্ৰেণীত। তাই মোক প্ৰথমে তাইৰ ছাত্ৰৰ কিতাপবোৰ মোক দিছিল।

মিষ্টেচ চাধা একমত যে মিষ্টা চত্ৰ একোদিচ সুখি হ'ব মিষ্টাৰ ৰায়ো তাৰ শ্ৰেণীত যদিহে তেওঁ জানে যে দিয় তাই আহি আছিল

চিন্তাকিত ভাবে তেওঁ সুধিছিল মই যাব পাৰোনে, আনকি এইটো বৰভাল হ'ব যদিহে তুমি তোমাৰ ছাত্ৰৰ কিতাপ বোৰৰ অংশ লোৱা আৰু তাই সুধিছিল তোমাৰ পৰ্যবেক্ষণ হ'ব যেতিয়া তুমি শিকাবাও।

মিষ্টাৰ ৰাবোলেৱে হাহিছিল আৰু মিষ্টাৰ চত্ৰ একোখিচক কৈছিল ভাল আৰু অন্য শিক্ষকবোৰ ক'ত। এইটো তোমাৰ বাবে কিছু গুৰুত্ব পূৰ্ণ পথ আৰু ওচৰলৈ যোৱা টান, তেওঁ মিষ্টেচ চাধাক প্ৰশংসা কৰিছিল।

2. ফিগাৰত পৰ্য্যবেক্ষণৰ দ্বাৰা সাক্ষ্য সংগ্ৰহ।

ত্ৰি য়া-কলাপ 4 : আপুনি কেনেকৈ সাক্ষ্যসংগ্ৰহ কৰিব তাৰ পৰিবৰ্ত্তন সাধন (Activity 4: Modifying how you gather evidence)

দুৰ্বল ছাত্ৰবোৰক স্কুলৰ কাৰ্য্য সুচিত দুৰ্বল ছাত্ৰবোৰ তাই বেলেগ বেলেগ বিজ্ঞানৰ নেপাৰ দেখিছিল সেইবোৰ বনাইছিল। তাৰ ফলাফল পদাৰ্থ বিজ্ঞানে লাভ বম্পীকেন্দ্ৰ ধাৰা সুনিছি এৰিয়া।

সিহতৰ কোচবোৰ 90 আৰু 100 বাহিৰেও 100 মাজত আছিল। 8 ত আৰু 90 মাজৰ গুণবোৰ দৃশ্যমান ভাৱে খালি আছিল। প্ৰায়ে 15 শ্ৰেণীত 60 আৰু 80 মাজত আৰু অন্য পোষোৰ শ্ৰেণী 40 আৰু 60 মাজত আছিল।

তাই সেউজীয়া অগ্ৰন্য বিষয়টো বুটলিছিল আৰু আদৰ্শবোৰ ভাল ছাত্ৰৰ দিব আৰম্ভ কৰিছিল। তাই ৰঙা ৰং ব্যৱহাৰ কাৰণে ছাত্ৰবোৰক দিছিল। যিয় 35 পৰা 100 বাহিৰত আছিল। তাই গুৰুত্ব পূৰ্ণ ভাবে কথোপকথন গণিতৰ শিক্ষকৰ লগত কৰিছিল।

ঘটনা অধ্যয়ন 3 মিষ্টাৰ ভাইদ্যা গণিত পৰীক্ষাৰ নম্বৰ সমূহ বিবেচনা কৰিছে (Case Study 3: Mrs Vaidya analyses mathematics test scores)

তাই নিশ্চিত আছিল তাই তথ্য বোৰৰ শক্তিৰে প্ৰয়োজন কৰিছিল। সকলে সংখ্যা তাই 3 সংক্ষিপ্তকৈ দুৰ্বল ছাত্ৰবোৰক দিছিল যিবোৰ আছিল শেষৰ শ্ৰেণী তেতিয়া সহ শিক্ষকে তাইক দুৰ্বল ছাত্ৰ বোৰক সীমা বান্ধি দিছিল। ভাল ছাত্ৰৰ দৰে সিহত চকা শক্তি শালি কৰিব এই পদ ভূমিতে কৰ্ম তাইক তেওঁ আলোচনা কৰিবলৈ টান পাইছিল। মিষ্টাৰ চৰ্মা এজন গণিতৰ শিক্ষক। তেওঁ উপলুঙা কৰি একাদশৰ ছোৱালী গণিত বুজাইছিল। বছৰেকীয়া পৰীক্ষাত যে টান হ'ব সেইটো বুজাবলৈ জিৰণিৰ চেষ্টা কৰিছিল।

মিষ্টাৰ ভাইদ্যা কিয় তেওঁ ভুল কৰিছিল। সেইটো দেখিছিল। 5 আৰু 45 ৰ পৰা 100 ছাত্ৰৰ মাজত তেওঁ পৰীক্ষাৰ চিহ্ন আধাকৈ দিছিল। তাই পৰীক্ষা তেতিয়া দেখিছিল গণিতৰ অন্য শ্ৰেণীবোৰত কাৰ্য্য সম্পাদনা হৈছে। নৱম শ্ৰেণীতো ভাল নহয় কিন্তু দশম আৰু দ্বাদশ শ্ৰেণীটো ভাল। তাই আচৰিত হৈছিল যদি এইটো প্ৰমাণ আছিল যে সিহঁতৰ সকলোবোৰ ব্যক্তিগত টিউচনৰ জড়িয়তে বাজহৰা ভাৱে ৰাইজৰ পৰীক্ষাত সেই বছৰটো শেষ কৰিছিল তাই কোনে এজন ছাত্ৰকে পোৱা নাছিল।

কিছুমান অভিভাৱকে প্ৰত্যক্ষ ভাবে তাইক আৰম্ভ কৰিছিল। উদাহৰণস্বৰূপে ভাল শ্ৰেণীয়ে বৰ ভাল আছিল।

2. ঘটনা অধ্যয়ন কৰিলে তোমাৰ সিদ্ধান্তৰ পৰিবৰ্ত্তন হ'ব বা 3 সঞ্চয়তাৰ ওচৰলৈ যাবনে? তুমি অনুভৱ কৰিবা যে এইটো এটা প্ৰমাণ সংগ্ৰহৰ তোমাৰ পথ য'ত তুমি সংগ্ৰহ কৰি এইটো বিষয়ে পাবা। যিটো পথ মানুহে অনুজ্ঞানিক ভাৱে তোমাক দিব আৰু তোমাৰ অনুভৱ কেনেকৈ সিহঁতে অঘটন হানিব

এইটো জ্ঞান কিছুমান তোমাক কেনেকৈ প্ৰমানিক সংগ্ৰহ বিষয়ে কিছুভাবে দিব। তুমি ভবাটো বিছাৰিব পৰা উদাহৰণ কাৰণে তুমি শ্ৰেণী কোঠাত কেনেকৈ কতাবা দহ মিনিট শিক্ষাৰ পাঠদানত পৰ্য্যবেণ জৰিয়তে যথেষ্ট সময় কটাব।

শিক্ষা পদ্ধতিৰ তালিকাত আৰু তোমাৰ নিজৰ বাবে নহয় যেতিয়া তুমি স্কুলত সংগ্ৰহ প্ৰমাণ আৰম্ভ কৰিবা

ত্রি য়া-কলাপ 5 : একেয়া শ্ৰেণীৰ পৰা অন্ততঃ দুটা সাক্ষ্য সংগ্ৰহ কৰা (Activity 5: Gathering at least two types of evidence from more than one class)

স্কুলৰ পৰিদৰ্শক মিষ্টাৰ ভাইদ্যা মধ্যশাখা বাছনি পৰীক্ষা ফলাফল অধ্যয়ন কৰিছিল। তেওঁ গণিতৰ ছাত্ৰ বোৰৰ কাৰ্য সম্পাদনাত অধ্যয়নৰ কিছুমান উদাহৰণৰ ঘটনা 2 আৰু 3 ৰ প্ৰমাণিত সংগ্ৰহৰ ক্ষুদ্ৰতম দুটা ছাপা আখৰৰ আৰ্হি ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ শিকি থকা শ্ৰেণীবোৰৰ এটা। তুমি নিশ্চিত ভাবে এটা টোকা নাইটো প্ৰমাণৰ সাক্ষ্য। এই প্ৰত্ৰি য়াই তোমাক সহায় কৰিব। শিক্ষকৰ উপদেশৰ ওপৰত----- কাৰ্য সম্পাদনাত তোমাৰ স্কুলৰ।

তোমাৰ শিক্ষাপদ্ধতিৰ কপিয়ে আপেক্ষিক ভাবে আদৰ্শ তোমাৰ জাননি হ'ব। তুমি জনা কপিবোৰে তোমাক সহায় কৰিব যদিহে তুমি সহজ বা টান পদ্ধতিতকৈ তোমাৰ আশা কৰিব আৰু যদিহে যিকোনো প্ৰজন্মৰ বাবে তুমি আগতে অনুমান নহ'ব। তোমাৰ ভবাৰ দৰে এইবোৰ তোমাৰ উপকাৰীতা বিষয়ে আলোচনা কৰিব যদিহে তুমি সহযোগীতা কৰা

আলোচনা Discussion

আকৌ আমি নাজনো তুমি সমূহীয়া ভাবে কি প্ৰমাণ দিব বা প্ৰত্যেক্ষিত ভাবে আদৰ্শ কি কপি দিবা। যিয়ে নহওক এইটো গুৰুত্ব ভাবে মনত ৰখা যে এই অংশত ভালকৈ পৰ্যবেক্ষণ নকৰাকৈ যি কোনো ছবি আৰু আকি দুই টকুৰা আংশিক ছবিৰ প্ৰমাণ

4 প্ৰতিপুষ্টি প্ৰদান কৰা (4 Giving feedback)

তোমাৰ শিক্ষকে দিয়া তথ্য সংগ্ৰহৰ নবপ্ৰজন্ম কৰিব পাৰে। ধাৰাবাহিকতাৰে সুন্দৰ অনুভূতিৰে সমান ভাবে দি থাকিব যদিও তুমি দেখিবা এটা ডাঙৰ প্ৰাধান্যতা অনুভব দিয়া হয় ওপৰৰ কাৰ্য সম্পাদনা কৰা শিক্ষকৰ বাবে। এইটো প্ৰত্যক্ষ ভাবে লাগতীয়াল অনুভব শিক্ষকৰ যিয়ে ভাল দৰে কৰে। গতিকে সিহঁতে জানিব পাৰে যে তুমি সিহঁতৰ কামৰ অভ্যাসৰ কি মূল্য দিবা। এইটো শিক্ষকৰ আৱশ্যকতাত তোমাৰ গুৰুত্ব আৰু সিহঁতক উৎসাহ দিব। শিক্ষকৰ মূল্যবোৰ তোমাৰ প্ৰত্যক্ষ ভাবে অনুভব সুনিৰ্দিষ্ট কৰা উচিত হ'ব আৰু উদাহৰণৰ বাবে তোমাৰ পৰ্যবেক্ষণ ভিত্তি হ'ব।

- ছাত্ৰ ছাত্ৰীবোৰে শিক্ষানুষ্ঠানবোৰৰ পৰিস্কাৰ কৈ ৰাখিব লাগে আৰু যেতিয়া সেই তোমাক জাননি অনুসৰণ কৰি সত্ৰি য়া উপদেশ যেতিয়া সিহঁতে দাস হিচাপে কাম কৰি থাকিব।
- Ive জনা নাছিল যে নতুনকৈ শ্ৰেণী কোনটো তুমি ৰাখিবা, মই প্ৰকৃততে সাহসি কতাৰে ভাবো ছাত্ৰই সিহঁতৰ কাৰ্য অনুভব কৰে।
- মই দুজন ছাত্ৰৰ কথা তোমাৰ গণিতৰ পাঠৰ বুলনি কথা কোৱা শুনিছো সিহঁতে এপলিৰ কৰি তোমাক সমস্যাতে পেলাইছে আৰু সেয়ে দেখিছো তুমি প্ৰকৃততে সিহঁতক অনুপ্ৰাণিত কৰিছা।
- বাছনি প্ৰত্ৰি য়াৰ ফলাফলৰ বাবে ছোৱালীবোৰে তোমাৰ শ্ৰেণী উঠা 25% এই বছৰত অভিনন্দন জনাইছে।

তোমাৰ স্বাধীনতাক প্ৰত্যক্ষ ভাবে পিছলৈ দিছে। কিন্তু যেতিয়া তোমাৰ অনুভবৰ ভেটিৰ প্ৰমাণ, এইটোৰে এটা ডাঙৰ ব্যৱসায়ত সহায় কৰিব। অধ্যায় 4 আৰু সত্ৰি য়তা 6 চোৱা সাক্ষ্য প্ৰমাণৰ সংগ্ৰহ আৰু কেনেদৰে শিক্ষকক প্ৰায়ে তলৰ কাৰ্য সম্পাদনা কৰে। কেনেদৰে তোমাৰ আত্মা সংকৰা বুলন অনুভবত সহায় কৰে।

এটা বৃহস্পতিবাৰে স্কুল পৰিদৰ্শক মিষ্টাৰ খানে সদায় স্কুলৰ চাৰিওফালে প্ৰতিদিনে খোজ কাঢ়ি আছিল। সোমবাৰৰ পিছৰ দিনা তেওঁ এসপ্তাহ খোজ নকঢ়াটো সিদ্ধান্ত কৰিছিল। তেওঁ এসপ্তাহ খোজ নকঢ়াটো সিদ্ধান্ত কৰিছিল। তেওঁ শ্ৰেণীকোঠাত প্ৰমাণ সংগ্ৰহৰ সমাপন কৰা বেল বাজিছে। তেওঁ তেওঁৰ পজিচন বুলান্য শেষ কৰা পৰাই শ্ৰেণী কোঠাৰ বুলনি সত্ৰিয় কৰি লোৱা উচিত হ'ব। স্কুল ঘণ্টা বাজোতে তেওঁ শিক্ষকক লক্ষ্য কৰিছিল আৰু ছাত্ৰৰ কথাবোৰ শুনিছিল।

এইটো তোমাৰ ভাল উপায়। ৰাতিপুৱা আৰু গধূলি ব্যৱহাৰ কৰিবা তোমাৰ শিক্ষকৰ ওচৰলৈ গৈ এইটো সদৃশ পৰ্য্যবেক্ষণ হৈছিল।

ফিংগাৰ 3 কোনটোক তুমি দিয়া ক্লিবেক শিক্ষক আগৰ কাৰ্য সম্পাদনা কৰা।

ত্ৰি য়া-কলাপ 6 : আংশিক কাৰ্যসম্পাদনক্ষম শিকক প্ৰতিপুষ্টি দিয়া (Activity 6: Giving feedback to an underperforming teacher)

মি. মেহটাৰ বিশেষ কৈশল্যবোৰ কেনেকৈ তুমি ভাবিবা

- কেনেকৈ তুমি কথোপকথোন আৰম্ভ কৰিছিল
- প্ৰধান পইন্ট তুমি বিছাৰিবা

মনতে লোৱা এইটো ভাল ধাৰণা গঠনৰ কেইটা লক্ষ্য যে য'ত তুমি প্ৰত্যেক ভাৱে আৰু তেতিয়া ঘটনাবোৰ শেষ হ'ব এইটো ডাঙৰ হোৱা সভাৰ শেষ হোৱা মতামত দিয়া।

আলোচনা Discussion

এইটোৱে বুৰঞ্জী পৰ্য্যবেক্ষণ য'ত আছিল প্ৰকৃত অধ্যয়নৰ কথা সংৰক্ষণ হৈছে। পঢ়িছিল, শ্ৰেণীৰ পিছ ফালে গৈছিল আৰু ছাত্ৰবোৰে তেওঁৰ বাবে এখন ঠাই বাছি লৈছিল। তেওঁৰ সন্মুখত থকা এখন কিতাপৰ ওপৰত তেওঁৰ শেষৰ বিজ্ঞানৰ পাঠ শেষ কৰাত ব্যস্ত আছিল মিঃ সেইটো শিক্ষান্ত ধৰণৰ শ্ৰেণীটো আৰম্ভ কৰিছিল। য'ত সিহঁতৰ হিন্দীৰ ঘৰুৱা কাম চাৰিয়ত তক্ষ লাভ কৰিছিল। তেওঁ তেতিয়া ছাত্ৰক সুধিছিল। সিহঁতৰ ঘৰুৱা কামৰ বহীবোৰ দিয়া নাছিল। আধা ঘণ্টাত শ্ৰেণীৰ সকলোয়ে থিয় হৈছিল। মিঃ মানে 20 মিনিট যোৱাটো লক্ষ্য কৰি ছাইছিল সচৰচা ধাৰণে মিষ্টাৰ মেহটা ছাত্ৰ বোৰক এটা ঘৰুৱা কামৰ গুৰুত্ব পূৰ্ণ দিবলগীয়া কাম দিছিল। মিঃ খানে শ্ৰেণীৰ অন্য ছাত্ৰ বোৰক লক্ষ্য কৰিছিল যিয়ে অৱগত কৰিছিল সিহঁতৰ ঘৰুৱা কামৰ বহী। তেওঁ ধূলতাৰে সেইবোৰ চাইছিল আৰু গুৰুত্ব পূৰ্ণভাবে। তেওঁ শ্ৰেণীৰ বাহিৰত খোজ কৰিছিল আৰু তেওঁ সেই পথলৈ উভতি আহি নিজকে নিজে তান কথোপকথন কৰিছিল।

আজি মিষ্টাৰ খানে এজন ব্যক্তি দেখি আছিল যিয়ে সদায় তেওঁ লক্ষ্য কৰি আছিল যিয়ে শ্ৰীত দিঘলীয়া সময় বাহিৰত প্ৰমাণ কৰিছিল।

এই জন হিন্দীৰ শিক্ষক মিষ্টাৰ সেইটো আছিল আৰু অন্য দিনবোৰ ভাল পাইছিল তাৰ শ্ৰেণীৰ এজন বাহিৰা শিক্ষক তেওঁৰ ৰাখি অবৈশ্য হৈ পৰিছিল আৰু 5 মিনিট পিছত মিষ্টাৰ সেইটো প্ৰত্যেকভাৱে দেখা দিছিল। মিঃ মানে কামত তলৰ বাৰন্দাত মিঃ সেই কেইটাক লক্ষ্য কৰিছিল। এটা শ্ৰেণীত তেওঁৰ শেষ হোৱাত আচলতে তেওঁ এইটো প্ৰয়োজন হৈ গৈছিল কিন্তু তেওঁ নাছিল। তেওঁ খোজ কাঢ়ি এইটো অতি পাত কামৰ ফালে খোজ কৰিছিল। 10 মিনিট পলমকৈ মিঃ সেইটো এনেকৈ খোজকাঢ়ি ষ্টাৰকাৰ লগত বাহিৰ ফুৰিছিল এইটো শ্ৰেণীৰ সিদ্ধান্ত য'ত এইটো আছিল গন্দোঙল যে ওচৰ চুবুৰীয়াই সিহঁতৰ শ্ৰেণী আৰু দুৱাৰ বোৰ বন্ধ ৰাখিবলৈ হুংকাৰ ধ্বনি দিছিল স্বত্তেও এই সিহঁতে চলাচল ব্যৱস্থা বন্ধ কৰা নাছিল।

মিঃ খানে মি মেহটাক শ্ৰেণীত লক্ষ্য আছিল, তেওঁ সচৰচা ধৰণে খোজ আমি শেষত কি হ'ব সেইটো আগতে অনুমান কৰিব নোৱাৰে, তথাপিও এটা ভাল আৰম্ভনি কৰাটো দৰকাৰ। সম্ভৱতঃ এইটোৰে আৰম্ভ কৰিব পাৰি যে পাঠ এটা পঢ়ি আন দিনতকৈ আজি কি বেলেগ পোৱা গ'ল।

প্ৰথম আৰম্ভ কৰাৰ পিছত, এইটো নিৰীক্ষণ কৰা যাব যে পাঠ এটা আৰম্ভ কৰাৰ লগত ইয়াক কেনেকৈ সংস্পৰ্কীত কৰা যায়। ভালকৈ বিচাৰ কৰি চালে এইটো পোৱা যায় যে, এইটোৱে ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ শিকাৰ মূল্যবান সময় নষ্ট কৰিছে। পাঠ পলমকৈ আৰম্ভ কৰিব লগা হয়, সকলোৱে নিজৰ আসনত উপবিষ্ট হোৱা তাৰ পিছত গৃহকাৰ্যৰ বিষয়ে কিছু কথা কোৱা, এই সকলোবোৰে মূল্যবান সময় লৈ লয়। এইটো সম্ভৱতঃ প্ৰকৃত উপায়, শিক্ষকৰ পৰা মতামত লোৱাটো, কেনেকৈ আমি শিকাৰ সময় বঢ়াব পাৰো আৰু আমি নিৰীক্ষণৰ পদ্ধতিটো সলনি কৰিব পাৰো।

আমাৰ কাৰণে এইটো ভাল উপায় হ'ব যদিহে আমি আমাৰ শিক্ষকজনৰ লগত সময়ত মতামতৰ এখন তালিকা বনাই লওঁ মতামতটো এনেকুৱা এটা উপায় যিটোৱে সময় বছেৱাত সহায় কৰিব আৰু আমাক প্ৰকৃত পথত চলাৰ উপায় দিব।

মূৰুলীধৰণ আৰু সুন্দৰমণ (2010) ৰ সমীক্ষাৰ পৰা পোৱা গৈছে যে মতামত দিয়াৰ পিছতো কিছুমান শিক্ষকে ভাল ফল দিব যোৱাৰে অন্য শিক্ষকৰ তুলনাত শিক্ষকে তেওঁলোকৰ পদ্ধতিও সলনি কৰে কিন্তু তাৰ পিছতো ছাত্ৰ ছাত্ৰীবোৰৰ পৰা ভাল ফলাফল নাপায়। শেষত তেওঁলোকে এইটোৱেই কৈছে যে শিক্ষকসকলে বহুত বস্তু শিকিব লগা আছে কামটো কৰাৰ কাৰণে আগ্ৰহী হ'ব লাগিব আৰু নিজৰ পূৰণি পদ্ধতিকো স্থায়ীভাৱে সলনি কৰিব লাগিব।

শিক্ষকবোৰক নতুন পদ্ধতি শিকোৱাৰ এটা পদ্ধতি হ'ল ঘৰুৱাভাৱে শিক্ষা দিয়া। তুমি ঘৰুৱা শিক্ষকৰ বিষয়ে “Developing your teacher : coaching and mentoring” টোকাটোত পাবা আৰু তুমি শিক্ষকজনৰ লগত বহি এটা নতুন পদ্ধতি, কেনেকৈ নতুন শিক্ষা আৰু কৌশল উন্নত কৰিব পাৰি আলোচনা কৰিব পাৰা।

কাৰ্যকলাপ 9 ত তুমি এটা পদ্ধতিৰ বিষয়ে নিৰীক্ষণ কৰিব পাৰা।

ত্ৰি য়া-কলাপ 7 : কামৰ পৰিকল্পনা যুগুত কৰা (Activity 7: Formulating a plan of action)

কাৰ্যকলাপ 9 এটা পদ্ধতিৰ উদ্ভাৱণ আৰু নিৰীক্ষণ মূৰুলীধৰণ আৰু সুন্দৰমণৰ উদ্ভাৱণৰ বিষয়ে চিন্তা কৰি ওপৰত উল্লেখ কৰা ধৰণে, তুমি মিঃ খান, case study - 4 ৰ এটা কাৰ্য পদ্ধতি উদ্ভাৱণ কৰা Mr. Mehta ৰ শ্ৰেণীকোঠাত নিম্ন পাৰদৰ্শিতাৰ ওপৰত। এনেকুৱা এটা কাৰ্য প্ৰণালী যিটোৱে মিঃ মেহটাক তেওঁৰ পাৰদৰ্শিতা উন্নত কৰাত সহায় কৰাৰ লগতে, মিঃ মেহতা আৰু তুমি অতি সূক্ষ্মভাৱে নিৰীক্ষণ কৰা। এই case study টো তোমাৰ দক্ষতাৰে শিক্ষক আৰু স্কুলক প্ৰদান কৰিব লাগে।

কথোপকথন - Discussion

- সৃষ্টিশীল হোৱাৰ এইটো এটা উপায়। যদি মিঃ মেহতাই ক্লাচৰ সময়ত শিক্ষকৰ জিৰণী কোঠালৈ যাব পাৰে, সেই সময় পাঠটো আৰম্ভ কৰাৰ আগত ছাত্ৰ ছাত্ৰীবোৰক এখন কাৰ্যপ্ৰণালী বা কিতাপ দি মেহতা অহাৰ আগত আৰম্ভ কৰিব দিব পৰা যায়।
- ছাত্ৰ- ছাত্ৰীবোৰক গোট হিচাপে শিকাৰ এটা পদ্ধতি কৰি দিব পাৰি যাতে অন্য এজন বা দুজনেও পাঠটোৰ এটা ভাল আৰম্ভণি কৰি দিব পাৰে। মিঃ মেহতা এইটো ঘৰুৱা শিক্ষা আৰু নিৰিক্ষণৰ দ্বাৰা লাভান্বিত হবনে?
- এই পদ্ধতিটোত সময়ে সময়ে নিৰিক্ষণ কৰা, সুস্পষ্ট লক্ষ্য আৰু উন্নতকৰণ পদ্ধতিটো আন এজনৰ লগত আলোচনা কৰিব থাকিব লাগিব।

তাৰ পিছৰ পদক্ষেপত, ভাল কাম কৰি থকা শিক্ষক এজনক মতামত দিব লাগিব। এইটো সম্ভৱতঃ আগত কাম কৰা শিক্ষকজনৰ বিষয়ে অথবা নতুন কোনো নিৰিক্ষণৰ বিষয়ে।

ত্ৰি য়া-কলাপ 8 : এজন ভাল দৰে কাৰ্য সম্পাদন কৰা শিক্ষকৰ বাবে প্ৰতিপুষ্টি (Activity 8: Feedback for a teacher who is performing well)

এজন ভাল শিক্ষক যিয়ে এটা পাঠ ভালদৰে পঢ়াইছে। তেওঁৰ শিকোৱা পাঠটোৰ ওপৰত মতামত দিয়াৰ আগতে মতামতৰ ওপৰত যুক্তি থাকিব লাগিব। মতামত মূলতঃ থাকিব লাগে :

- তেওঁলোকে কামৰ বৰ্ণনা
- কিয় নিৰিক্ষণ কৰা কামবোৰ বা কথাবোৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ
- মতামতৰ ওপৰত যুক্তি
- অন্য উপায় যিটো কথোপকথনৰ বিষয়।

এটা নিৰ্দিষ্ট পদ্ধতি আৰু পৰিবেশত কথোপকথন কৰিব লাগে আৰু শিক্ষকজনক উন্নত পদ্ধতি কেনেকৈ ব্যৱহাৰ কৰিব আৰু অইন ক্ষেত্ৰটো কেনেকৈ ব্যৱহাৰ কৰিব সুধিব লাগে।

শিকজনৰ মতামতৰ ওপৰত এটা টোকা বনাব লাগে আৰু তাত তুমি কেনেকুৱা অনুভৱ কৰিলা তাৰ বিষয়ে লিখিব লাগে।

আলোচনা : Discussion

লগপোৱাটো ভালদৰে হোৱাৰ পিছত যদি তুমি তোমাৰ কামৰ প্ৰশংসা পোৱা, শিক্ষকজনৰ লগত বহি কাৰ্যকালাপৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিব। সদায় কথোপকথন নিজৰ কথোপকথন এটা লক্ষ্য আগত লৈ আৰু ব্যৱসায়িক স্তৰত পাতিব লাগে আৰু মতামত কথোপকথনৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি দিব লাগে, নিজৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি নহয়।

5 যুক্তি গোটোৱা, মতামত আৰু শিক্ষক উন্নতকৰণ এটা সদাব্যৱহাৰ্য বিষয় : (5 Evidence-gathering, feedback and teacher development as ongoing practice)

এজন নিম্ন পাৰদৰ্শিতা শিক্ষকৰ লগত এই কাম কৰাটো অতিকৈ কঠিন। সদাব্যৱহাৰ্য বিষয় হ'লে এইটো সহজ হৈ আহে আৰু এইটোৱে নিম্ন পাৰদৰ্শিবোৰক এটা পাৰদৰ্শি স্তৰলৈ লৈ আহে। এইটো শিক্ষকসকলৰ নিজক উন্নতকৰণৰো উপায়।

ভিডিঅ' : বিদ্যালয়ৰ নেতৃত্ব - শিক্ষক সকলৰ নেতৃত্ব প্ৰাদান (Video: School Leadership – Leading teachers)

ত্ৰি য়া-কাল্প 9 : শিক্ষকক সদায় নিৰিক্ষণ কৰা (Activity 9: Regular reviews of teaching)

নিজৰ স্কুলৰ শিক্ষকবোৰক সদায় নিৰিক্ষণ কৰাটো এটা পদ্ধতিত কৰক, পাঠ এটা আৰম্ভ কৰা, গৃহকাৰ্য দিয়া আৰু শিক্ষক- ছাত্ৰৰ মাজত সম্বন্ধ গঢ়া।

ইয়াৰ কাৰণে কিছুমান নিৰ্দিষ্ট পদ্ধতি বা উপায় আছে যিটো TESS- India ই উদ্ভাৱণ কৰিছে আৰু যিটোৰ দ্বাৰাই আমি শিক্ষকে শিকোৱাৰ যিবোৰ বস্তু নিৰিক্ষণ কৰিব লাগে, কেনেকৈ পাঠ এটাৰ নক্সা বনাব লাগে এজন শিক্ষকৰ কাৰণে।

ইয়াৰ উপৰি Learning Diary ত শিকাৰ কিছুমান পদ্ধতি নতুবা অইন কিছুমাণ কাৰ্যৰৰ টোকা বনাব লাগে টিবোৰে ভৱিষ্যতে নিৰিক্ষণ কৰা যাব পাৰে।

ঘটনা অধ্যয়ন 5 : সুনিতা জৱাহৰৰ শিক্ষকৰ উন্নতিৰ নিৰিক্ষণৰ উপায় (Case Study 5: SJ tracks her teachers' progress)

সুনিতা জৱাহৰে একেলগে বছৰৰ নিৰিক্ষণৰ পদ্ধতি নুলিয়াই। তাই মাহে মাহে উন্নতি কৰাৰ চেষ্টা কৰি থাকে।

এইমাহত তাই ক্লাচ শেষ কৰিব বিচাৰিছে। তাই লক্ষ্য হ'ল-

- শিক্ষকে পাঠটো শেষ কৰিছে তাৰ মূলকথাখিনি আৰু কি কি বিষয়ে কোৱা হৈছে আৰু কি পোৱা যাব।
- গৃহকাৰ্য যিবোৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে কৰিব পাৰে।
- ক্লাচ সময়ত শেষ।

এই লক্ষ্য আগত লৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শিকিব পৰা প্ৰতিশ্ৰুতি লৈ সকলো শিক্ষকৰ চহী লৈ আবেদন বাকচত আৰি দিয়া হ'ল।

এচ. জে এটা পথেৰে আগুৱাইছিল সপ্তাহটোত পূৰ্ণ কৰাৰ লক্ষ্যৰে, এখন টেবুল বনাইছিল 5 টা থিয় আৰু 7 টা পথালি শাৰীলৈ। প্ৰথম থিয় শাৰীত বিষয় আৰু তাৰ তলৰ পথালি শাৰীবোৰত বিজ্ঞান, সমাজ বিজ্ঞান, গণিত আৰু অন্য বিষয়বোৰ যিবোৰ স্কুলখনত শিকোৱা হয়। বাকী থিয় শাৰীবোৰত শ্ৰেণীবোৰ IX a , IX b , X a আৰু Xb লিখা হৈছিল।

তাই সপ্তাহটোত তেনেকৈ পূৰ্ণ কৰা আৰম্ভ কৰিলে। তাই IX b ৰ বিজ্ঞানৰ ক্লাচত শেষৰ 10 মিনিটত গ'ল আৰু তাৰি লক্ষ্য হিচাপত পূৰ্ণ কৰিলে। তাই এনেকৈ X a ৰ ইংৰাজী, IX b ৰ হিন্দী আৰু IX b ৰ সমাজ বিজ্ঞানৰ ক্লাচত গ'ল। তাই সেই সপ্তাহটোতেই বাকী থকা 20 টা ক্লাচত গৈ টেবুলখন পূৰ্ণ কৰি শিক্ষকৰ জিৰণি কোঠালৈ গ'ল, শিক্ষকবোৰ অহাৰ আগতেই। তাই শিক্ষকবোৰৰ নাম নোকোৱাকৈ এটা পাই চিত্ৰ বনালে। তাই যিবোৰ শিক্ষকৰ পাৰদৰ্শিতা কমি আছে তেওঁলোক সহায় কৰিব বুলি ক'লে।

এজন শিক্ষকে তাইৰ লগত পাঠ শিকোৱাৰ পদ্ধতি আলোচনা কৰি কাম কৰা আৰম্ভ কৰিলে। IX b ৰ হিন্দী শিক্ষয়িত্ৰী মিঃ নাগাৰজুই

এটা ভাল পদ্ধতি উলিয়ালে আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীবোৰে পাঠটোৰ মূলভাৰ বুজিব পাৰিলে। মিঃ নাগাৰজুই তেওঁৰ ওপৰত ভাল মতামত পাই সুখী হ'ল যাৰ কাৰণে তেওঁক অলপ মাত্ৰ উৎসাহৰ দৰকাৰ আছিল আৰু তেখেত এতিয়া তেখেতৰ লগৰবোৰৰ মাজত আদৰ্শ ব্যক্তি। এচ.জে তাইৰ নিজৰ টোকাটোত এটা স্তৰ মাৰ্ক দিলে - তাইৰ পদ্ধতি কামত আহিছে। তাই নিশ্চিত হ'ল মাহটোৰ শেষত তাইৰ লক্ষ্যত উপনীত হব।

তাই পিছত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰা ভাল মতামত পাব খৰিলে আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীবোৰেও ভালদৰে পাঠটোৰ মূলভাৰ বুজিব পাৰিলে।

ত্ৰি যা-কলাপ 10 : পদ্ধতিৰ পুনৰীক্ষণ (Activity 10: Reviewing your plan)

case study 5 পঢ়ি তুমি এটা নিজৰ পদ্ধতি উলিয়াই দুজন শিক্ষকৰ লগত আলোচনা কৰি তেওঁলোকৰ ওপৰত প্ৰয়োগ কৰি ভবিষ্যতে কি পৰিবৰ্ত পোৱা লক্ষ্য কৰা।

নিজৰ Learning Diary ত তেওঁলোকৰ প্ৰতিভা যাৰ ওপৰত টোকা লিখিবা।

6 সাৰাংশ (6 Summary)

ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে সদায় ভালতকৈও ভাল শিকিব বিচাৰে। কিন্তু বহুক্ষেত্ৰত এইটো সম্ভৱ নহয় ইয়াৰে এটা কাৰণ হ'ল শিক্ষকৰ দক্ষতাৰ অভাৱ।

এইটো সম্ভৱ হয় একমাত্ৰ এনেকুৱা অনুস্থানত য'ত বি শাস বহুত বেছি থাকে। প্ৰত্যেকে নিজৰ মূল্য বুজি পায়, আৰু তেওঁলোকৰ শিকোৱা পদ্ধতিবোৰ নিৰীক্ষণ কৰিব পাৰে অন্যথা বিপথে পৰিচালিত হয়। এইটোৱে একমাত্ৰ উপায় নিজক আগৰ স্থানত লৈ ভাবা আৰু এটা অতি কঠিন ঠাইৰ পৰা মতামত লোৱা।

এজন শিক্ষকৰ শ্ৰেণীকোঠাৰ ব্যৱহাৰ তেওঁৰ যিকোনো বস্তু অঁকা আদিত প্ৰত্যক্ষ হয় আৰু যদি সেইটো এটা পৰ্যায়ৰ তলত আহে তেওঁৰ পাৰদৰ্শিতা বেয়া হোৱা বুলি কোৱা হয় আৰু তাৰ উন্নতকাৰণৰ কাৰণে তেওঁক যি বিষয়ত পিছ পৰি আছে তাত সহায় কৰা হয়। যদিও এইটো আৰম্ভনতে বহুত টান পোৱা যায় কিন্তু মন লগাই আৰু ভালকৈ কৰিলে সহজ হয়।

এই টোকাটো কিছুমান নিৰ্দিষ্ট পদ্ধতি, পৰিয়ালৰ শিকা-শিকোৱা পদ্ধতিৰ অংশ। তুমি বেলেগ কিছুমান এসজুলিৰ লগত কৰি কিছুমান শিক্ষা আৰু পথ পাবাঃ

- প্ৰাক্ প্ৰাথমিক পৰ্যায়ত শিকা-শিকোৱাৰ উন্নতকৰণ
- প্ৰাথমিক পৰ্যায়ত শিকা-শিকোৱাৰ উন্নতকৰণ
- স্কুল পৰ্যায়ত কিছুমান কাৰ্যৰ দ্বাৰা
- ঘৰুৱাভাৱে শিক্ষা আৰু নিৰীক্ষণ
- স্কুল পৰ্যায়ত কিছুমান দৰকাৰী শিক্ষা
- স্কুল পৰ্যায়ত উন্নতকৰণৰ প্ৰচেষ্টা
- ছাত্ৰ কালতে শিকা কিছুমান উৎস ৰখা
- বৈজ্ঞানিকীকৰণৰ ব্যৱহাৰ স্কুল পৰ্যায়তে শিকা

সমলবোৰ (Resources)

সমল 1 : পর্যবেক্ষন আৰু প্ৰতিপুষ্টি প্ৰদান (Resource 1: Monitoring and giving feedback)

ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ কৰ্মক্ষমতা (performance) উন্নত কৰিবলৈ হ'লে তেওঁলোকক অনবৰতে পর্যবেক্ষণ কৰি সঁহাৰি জনাই থাকিব লাগিব যাতে তেওঁলোক পৰা কি আশা কৰা হৈছে- তেওঁলোকে গম পায় আৰু কাৰ্য সম্পাদন কৰি শেষ কৰাৰ পিছত তেওঁলোকক প্ৰতিপুষ্টি প্ৰদান কৰা হয়। আপুনি প্ৰদান কৰা গঠনমূলক প্ৰতিপুষ্টি (constructive feedback) ৰ পৰা তেওঁলোকে তেওঁলোকৰ কৰ্মক্ষমতা (performance) অধিক পৰিমাণে উন্নত কৰিব পাৰে।

পৰ্যবেক্ষণ (Monitoring)

ফলপ্ৰসূ (effective) শিক্ষক সকলে প্ৰায় সকলো সময়তে তেওঁলোকক ছাত্ৰ ছাত্ৰীক পৰ্যবেক্ষণ কৰি থাকে। সাধাৰণতে, প্ৰায়বোৰ শিক্ষকে ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকলক শ্ৰেণীত তেওঁলোকে যি কৰে সেইবোৰ শুনি, লক্ষ্য কৰি পৰ্যবেক্ষণ কৰে। ছাত্ৰ ছাত্ৰীক পৰ্যবেক্ষণ কৰাটো এটা জটিল কাম; কিয়নো ইয়াৰ দ্বাৰা ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকলক

- উচ্চ গ্ৰেড (highgrade) প্ৰাপ্তিত সহায় কৰে
- তেওঁলোকৰ কৰ্মক্ষমতা (performance) ৰ বিষয়ে সজাগ কৰে আৰু তেওঁলোকক শিকনত দায়িত্বশীল (responsible) কৰি তোলে।
- তেওঁলোকৰ শিকন উন্নত কৰে-
- ৰাজ্য আৰু স্থানীয় ভাবে অনুষ্ঠিত কৰা মান নিৰ্ণয় পৰীক্ষা সমূহত সাফল্যৰ ভৱিষ্যতবাণী কৰে।

শিক্ষক হিচাবে ই আপোনাক কেইবাটাও গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশত সিদ্ধান্ত লবলৈ সহায় কৰে। তাৰ ভিতৰত

- আপুনি কেতিয়া এটা প্ৰশ্ন সুধিব লাগে বা প্ৰৰোচিত (prompt) কৰিব লাগে
- তেওঁলোকক কেতিয়া প্ৰশংসা কৰিব লাগে
- প্ৰত্যাহ্বান (challenge) জনাব লাগে নে নালাগে
- এটা কাৰ্য কৰোতে কেনেকৈ বিভিন্ন দলবোৰক অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব লাগে।
- ভুল হলে কি কৰিব লাগে।

ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকলক তেওঁলোকৰ অগ্ৰগতিৰ বিষয়ে স্পষ্ট ভাবে আৰু ততালিকে প্ৰতিপুষ্টি প্ৰদান কৰিলে তেওঁলোকে প্ৰায়েই উন্নতি কৰা দেখা যায়। পৰ্যবেক্ষণ কৰিলেহে আপুনি ছাত্ৰ ছাত্ৰীক নিয়মিত ভাবে প্ৰতিপুষ্টি প্ৰদান কৰিবলৈ সমৰ্থ হ'ব। ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকলে ভালকৈ কাম কৰি আছেনে নাই আৰু শিকন প্ৰত্ৰি যাত আগবাঢ়ি যাবলৈ হ'লে তেওঁলোকে কি কৰাৰ প্ৰয়োজন ছাত্ৰ ছাত্ৰীক জনাওক।

আপুনি সন্মুখীন হ'বলগীয়া বিভিন্ন প্ৰত্যাহ্বান সমূহৰ ভিতৰত এটা প্ৰত্যাহ্বান হৈছে আপুনি ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকলক তেওঁলোকৰ নিজা অধ্যয়ন লক্ষ্য নিৰ্ধাৰিত কৰিবলৈ সহায় কৰক আৰু শিকনত ইয়াক স্ব-পৰ্যবেক্ষণ (self monitoring) বুলিও কোৱা হয়। যি বিলাক ছাত্ৰই যথেষ্ট কষ্টৰে শিকে তেওঁলোকে নিজৰ শিকনৰ দায়িত্ব লব নোখোজে। কিন্তু আপুনি যি কোনো এজন ছাত্ৰক এটা কাৰ্যৰ বা এটা প্ৰকল্পৰ কাৰণে লক্ষ্য স্থিৰ কৰি নিৰ্দিষ্ট সীমাৰেখা নিৰ্ধাৰিত কৰিবলৈ দি তেওঁলোকৰ অগ্ৰগতিৰ স্ব-পৰ্যবেক্ষণ কৰিব দিব লাগে। এই স্ব-পৰ্যবেক্ষণ

প্ৰতি য়াটো অনুশীলন কৰি আৰু এই কৌশলটোত দক্ষতা অৰ্জন কৰি বিদ্যালয়ৰ লগে লগে গোটেই জীৱন জুৰি তেওঁলোক আগবাঢ়ি যাব পাৰিব।

ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ কথা শুনক আৰু পৰ্যবেক্ষণ কৰক (Listening and observing students)

বেছি ভাগ সময়তে শিক্ষকে স্বাভাৱিক ভাবে ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে কি কৈছে শুনি, লক্ষ্য কৰি তেওঁলোকক পৰ্যবেক্ষণ কৰিব পাৰে। ই পৰ্যবেক্ষণৰ এটা সৰল আহিলা। উদাহৰনস্বৰূপে,

- আপুনি আপোনাৰ ছাত্ৰ ছাত্ৰীক ডাঙৰ ডাঙৰকৈ পঢ়িবলৈ দি শুনিব পাৰে
- তেওঁলোকে দুজনীয়া বা দলত কাম কৰোতে যি আলোচনা কৰে আপুনি সেইবোৰ শুনিব পাৰে
- শ্ৰেণীকোঠাত বা শ্ৰেণীকোঠাৰ বাহিৰত তেওঁলোকে ব্যৱহাৰ কৰা সমলবোৰ লক্ষ্য কৰিব পাৰে।
- দলত কাম কৰোতে তেওঁলোকৰ দৈহিক ভঙ্গীমা (body language) লক্ষ্য কৰিব পাৰে।

আপুনি সংগ্ৰহ কৰা ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ শিকন বা অগ্ৰগতিৰ প্ৰমাণবোৰ যাতে সত্য হয়, সেই বিষয়ে আপুনি নিশ্চিত হওক। আপুনি নিজে দেখা পোৱা আৰু শুনা কথাবোৰহে মাত্ৰ বিচাৰ কৰিব।

ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে কাম কৰি থাকোতে আপুনি শ্ৰেণীকোঠাৰ চাৰিওফালে ঘূৰি ফুৰি তেওঁলোকে কৰা কামবোৰৰ চমুকৈ এটা পৰ্যবেক্ষণৰ টোকা প্ৰস্তুত কৰক। যিবোৰ ছাত্ৰক বেছি পৰিমাণে সহায়ৰ প্ৰয়োজন হয়, তেওঁলোকৰ নামবোৰ টুকি ৰাখিবলৈ আৰু উদ্ভব হোৱা (emerging) ভুল বুজাবুজিবোৰৰ এটা টোকা ৰাখিবলৈ আপুনি এখন শ্ৰেণীতালিকা (class list) ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে। এই পৰ্যবেক্ষণ আৰু টোকাবোৰ আপুনি গোটেই শ্ৰেণীটোক প্ৰতিপুষ্টি প্ৰদান কৰোতে বা দল আৰু ব্যক্তিগত হিচাবে প্ৰৰোচিত (prompt) আৰু উৎসাহিত কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে।

প্ৰতিপুষ্টি প্ৰদান (giving feedback)

এজন ছাত্ৰই তেওঁৰ লক্ষ্য বা আকাঙ্ক্ষিত ফলাফলত উৰ্ত্তীণ হ'বলৈ পাবলৈ হলে তেওঁ যি কৰ্মক্ষমতা দেখুৱাইছে, সেইবোৰ পৰীক্ষা কৰি চাবলৈ তেওঁক আপুনি কিছুমান প্ৰয়োজনীয় খবৰ বা তথ্য প্ৰদান কৰে আৰু সেইয়াই হৈছে প্ৰতিপুষ্টি। প্ৰতিপুষ্টিয়ে ছাত্ৰ ছাত্ৰীক

- যি হৈ গ'ল সেই বিষয়ে জানিব দিয়ে
- কিমান ভালকৈ এটা কাৰ্য সম্পাদন হ'ল সেই বিষয়ে মূল্যায়ন কৰিব পাৰে
- তেওঁলোকৰ কাৰ্যক্ষমতা সমূহ আৰু কিমান ভাল কৰিব পাৰি সেই বিষয়ে বাট দেখুৱাই দিয়ে

যেতিয়া আপুনি প্ৰতিজন ছাত্ৰক প্ৰতিপুষ্টি প্ৰদান কৰে, ই তেওঁলোকক তলত দিয়াবোৰৰ বিষয়ে জানিবলৈ সহায় কৰা উচিত-

- প্ৰকৃততে তেওঁলোকে কি কৰিব পাৰে
- তেওঁলোকে এতিয়ালৈকে কি কৰিব পৰা নাই
- তেওঁলোকৰ কামবোৰ কেনেকৈ আন কামৰ সৈতে তুলনা কৰিব পাৰি।
- তেওঁলোকে কেনেকৈ আৰু উন্নতি কৰিব পাৰে।

মনত ৰাখিব লাগিব যে ফলপ্ৰসূ প্ৰতিপুষ্টিয়ে সদায় ছাত্ৰ ছাত্ৰীক সহায় কৰে। আপুনি প্ৰদান কৰা প্ৰতিপুষ্টি স্পষ্ট আৰু সকলোৰে বাবে সমান নহলেও আপুনি শিকনত বাধা দিব নোৱাৰে। ফলপ্ৰসূ প্ৰতিপুষ্টিয়ে তলত দিয়া কথাকেইটাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে-

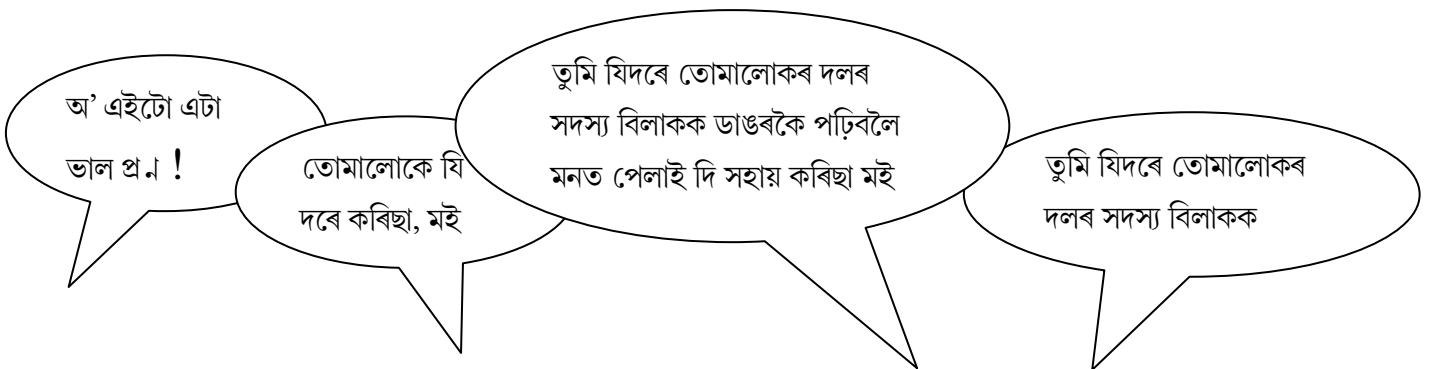
- ইতিমধ্যে কৰি থকা কাৰ্যটোৰ ওপৰত আৰু ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে যি শিকাৰ প্ৰয়োজন তাৰ ওপৰত কেন্দ্ৰীভূত কৰা হয়।

- ছাত্ৰ ছাত্ৰীক তেওঁলোকৰ শিকনৰ বাবে যিটোৰ প্ৰয়োজন হয় আৰু উন্নতি কৰিবলৈ হ'লে কি কৰিব লাগিব সেই বিষয়ে স্পষ্টকৈ আৰু সততাৰে কব পাৰে।
- ই কৰণীয়, অৰ্থাৎ ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে যি বোৰ কাৰ্য কৰিবলৈ সমৰ্থ হয় তাকে কৰিবলৈ কয়।
- ছাত্ৰ ছাত্ৰীক উপযুক্ত ভাষাত প্ৰতিপুষ্টি প্ৰদান কৰিব লাগে যাতে তেওঁলোকে ভালদৰে বুজি পায়।
- ফলপ্ৰসূ প্ৰতিপুষ্টি সঠিক সময়ত প্ৰদান কৰা হয়। যদি ইয়াক খুব সোনকালে প্ৰদান কৰা হয়, তেন্তে ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে ভাবিব পাৰে যে “মই এই মাত্ৰ কাৰ্যটো কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছোহে,” আৰু খুব দেৰিকৈয়ো কৰা নহয়, কাৰণ তেওঁলোক বেছি আগবাঢ়ি গলে, পিছত তেওঁলোকক যি প্ৰ.১ সোধা হয়, তেওঁলোক তালৈ আকৌ ঘূৰি যাবলৈ মন নকৰে।

ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকলক ফলপ্ৰসূভাৱে প্ৰদান কৰা প্ৰতিপুষ্টি লিখিত বা কথিত ৰূপতেই নহওক কিয়, ই অধিক ফলপ্ৰসূ হব যদিহে তলত দিয়া পৰামৰ্শবোৰ মানি চলা হয়।

প্ৰশংসা আৰু ইতিবাচক ভাষা ব্যৱহাৰ কৰি (using praise and positive language)

যেতিয়া আমাক কোনোবাই প্ৰশংসা কৰে আৰু উৎসাহ যোগাই, তেতিয়া আমাৰ খুব ভাল লাগে। সমালোচনা কৰা বা শুদ্ধ কৰি দিয়াতকৈ প্ৰশংসা আৰু উৎসাহিত কৰা অনেক গুণে ভাল। দৃষ্টিকৰণ আৰু ইতিবাচক ভাষা (positive language) ৰ দ্বাৰা আমি সকলো বয়সৰ ছাত্ৰ ছাত্ৰীক অভিৰোচন (motivation) কৰিব পাৰো। মনত ৰাখিব লাগিব যে প্ৰশংসা সদায় নিৰ্দিষ্ট হ'ব লাগে আৰু ছাত্ৰ ছাত্ৰীক তেওঁলোকে সম্পাদন কৰি থকা কাৰ্যৰ ওপৰতহে প্ৰশংসা কৰিব লাগে, তেওঁলোকক নহয়। নহলে ই তেওঁলোকৰ অগ্ৰগতিত সহায় নকৰিব। “ভাল কৰিছা” শব্দটোৱে নিৰ্দিষ্টকৈ প্ৰশংসা কৰা নুবুজাই। সেয়ে, আমি তলত দিয়া ধৰণেৰে ক'লে ভাল হয়।

প্ৰৰোচন আৰু শুধৰণি ব্যৱহাৰ কৰি (using prompting as well as correction)

আপুনি ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকলৰ লগত যি ধৰণেৰে কথা পাতিলে, সেইবোৰে তেওঁলোকৰ শিকনত নিশ্চয় সহায় কৰিছে। যদি আপুনি তেওঁলোকক এটা উত্তৰ মাত্ৰ অশুদ্ধ বুলি কৈ আৰু কোনো ধৰণৰ কথাবতৰা নাপাতে, তেন্তে ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকলক চিন্তা কৰি, নিজে চেষ্টা কৰি এটা সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ সহায় কৰাৰ যি সুযোগ আপোনাৰ হাতত আছিল সেই সুযোগটো আপুনি হেৰুৱাই পেলাব। যদি আপুনি ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকলক এটা ইঙ্গিত (hint) দিয়ে বা আৰু বেছিকৈ প্ৰ.১ সোধে, গভীৰ ভাবে চিন্তা কৰিবলৈ প্ৰৰোচিত (prompt) কৰে আৰু উত্তৰ বিচাৰিবলৈ যদি উৎসাহিত কৰে, তেতিয়াহে তেওঁলোকে নিজে নিজে শিকিব পাৰিব আৰু তেওঁলোকে নিজে নিজে

শিকনৰ দায়িত্ব বহন কৰিব। আপুনি ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকলৰ পৰা এটা ভাল উত্তৰ পাবলৈ তলত দিয়াৰ দৰে কিছুমান কথা কৈ তেওঁলোকক উৎসাহিত কৰিব পাৰে।

ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকলৰ ইজনে সিজনক সহায় কৰিবলৈ উৎসাহিত কৰাটো খুবই ভাল কথা। তলত দিয়া ধৰণেৰে কিছুমান কথা বা মন্তব্য কৰি আপুনি আপোনাৰ প্ৰশ্নবোৰ সুধিব পাৰে-

ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকলক কিছুমান কাৰ্যত যেনে, বানান লিখোতে বা সংখ্যা লিখাৰ অভ্যাস কৰোতে 'হৈছে' বা 'নাই হোৱা' বুলি কৈ শুদ্ধ কৰিব পাৰে। আনকি আপুনি ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকলে পোৱা উত্তৰবোৰত কিছুমান উদ্ভব হোৱা সংখ্যাৰ চানেকি বোৰো চাবলৈ তেওঁলোকক প্ৰৰোচিত কৰিব পাৰে, একেধৰণৰ উত্তৰ সমূহৰ মাজত কিবা সম্বন্ধ আছে নেকি চাবলৈ ক'ব পাৰে বা এটা নিৰ্দিষ্ট উত্তৰ কিয় অশুদ্ধ হয়, আলোচনা কৰিবলৈও ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকলক ক'ব পাৰে।

নিজে নিজে শুধৰণি কৰি আৰু সমনীয়াৰ সৈতে শুধৰণি কৰাটো খুবই ফলপ্ৰসূ। আপুনি ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকলক যুৰীয়া ভাবে কাম কৰোতে ইজনে সিজনৰ কামবোৰ পৰীক্ষা কৰি চাবলৈ উৎসাহিত কৰিব পাৰে। এবাৰত মাত্ৰ এটা দৃষ্টিভঙ্গিৰ ওপৰতহে কেন্দ্ৰীভূত কৰাটো ভাল (যাতে খুব বেছি খেলিমেলি (confusing) লগোৱা তথ্য নাথাকে)

সমল 2 : পাঠ পৰিকল্পনা (Resource 2 : Plannig lessons)

বিষয় পৰিকল্পনা আৰু প্ৰস্তুতিৰ প্ৰয়োজন

ভাল পাঠদান পৰিকল্পিত হ'ব লাগে। পৰিকল্পনাই এটা পাঠ নিখুঁত আৰু সময়সিদ্ধ হোৱাৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সত্ৰি য আৰু আগ্ৰহী কৰাত সহায় কৰে। ভাল পৰিকল্পনা এটাৰ লগতে প্ৰয়োজনীয় নমনীয়তা সাঙোৰ খাই থাকে যাতে শিকোৱাৰ সময়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শিকনৰ প্ৰয়োজনীয়তা পূৰণ কৰিব পাৰে। কিছুমান পাঠৰ পৰিকল্পনাৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পূৰ্বৰ জ্ঞান, কাৰিকুলামৰ জৰিয়তে কি উন্নতি কৰিব লাগিব আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক সহায়ৰ কাৰণে আটাইতকৈ ভাল সমলবোৰ বিচাৰি উলিওৱা আদি কামবোৰ সোমাই থাকে।

পৰিকল্পনা হৈছে আপোনাক সহায় কৰিবৰ বাবে এটা পাঠ বা পাঠসমূহৰ ইটোৰ পিচত সিটোকৈ কৰা অবিৰত প্ৰত্নি যা।

তাৰ স্তৰ সমূহ তলত দিয়া ধৰণৰ

- ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উন্নতিৰ বাবে আপুনি সিহঁতৰ আৱশ্যকতা সমন্ধে স্পষ্ট হওক।

- কি পদ্ধতিৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বুজাকৈ আপুনি পঢ়াব সেয়া স্থিৰ কৰক আৰু সময়ত প্ৰয়োজন হ'লে সহাৰি জনাবৰ বাবে নমনীয় হওক।

পিছলৈ চাওঁক আপোনাৰ পাঠদান কেনে হ'ল আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে কিমান শিকিলে জানক পিচৰ পৰিকল্পনাৰ বাবে।

কিছুমান পাঠৰ পৰিকল্পনা (Planning a series of lessons)

যেতিয়া আপুনি এখন কাৰিকুলামৰ মতে কাম কৰিব তেতিয়া পৰিকল্পনাৰ প্ৰথম কাম হৈছে কেনেকৈ ভালদৰে বিষয়বোৰ আৰু পাঠবোৰ বিভিন্ন অংশত ভাগ কৰাটো আপুনি চিন্তা কৰিব লাগিব সময় কিমান আছে আৰু কেনেকৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে উন্নতি কৰিব, দক্ষতা অৰ্জন আৰু জ্ঞান ত্ৰ মাত্ৰয়ে কেনেকৈ অৰ্জন কৰিব। আপোনাৰ অভিজ্ঞতা আৰু সহকৰ্মীৰ সৈতে আলোচনা কৰি ধৰিব পাৰি এটা পাঠত দুটা বা চাৰিটা পাঠ পৰিকল্পনা লাগিব।

আপুনি ভাবিব পাৰে কোনো শিকনীয় বিষয়লৈ আপুনি ভৱিষ্যতে বেলেগ সময়ত ঘূৰি আহিব পাৰে অন্য পাঠ পঢ়াওঁতে।

প্ৰতিটো পাঠটোকাত আপুনি স্পষ্ট হোৱাটো আৱশ্যক

- আপুনি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে কি শিকাটো বিচাৰিছে।
- আপুনি কেনেকৈ সেই বিষয়বস্তুৰ উপস্থাপন কৰিব।
- ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে কি কৰিব লাগিব আৰু কিয় কৰিব লাগিব।

আপুনি শিকনটো সত্ৰি য় কৰিবলৈ কি কৰিব যাতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ভাল পায় আৰু উৎসুক হৈ উঠে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক কি সুধিব পাঠ পৰিকল্পনা কৰি থাকোঁতে যাতে আপুনি বিভিন্নতাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক আগ্ৰহী কৰিব পাৰে কিন্তু নমনীয়ও থাকিব লাগিব। পাঠদান সমূহৰ জৰিয়তে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে কিমান শিকিছে তাৰ পৰীক্ষা কৰিবৰ বাবে পৰিকল্পনা কৰিব লাগিব। কোনোবা ঠাইত পাঠৰ বোধ গম্যতা দীঘলীয়া অথবা চুটি হ'ব পাৰে আপুনি তাৰ বাবে সাজু থাকিব লাগিব।

পৃথক পাঠটোকা (Preparing individual lessons)

কেইবাটাও পাঠ পৰিকল্পনা কৰাৰ পাছত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অগ্ৰগতিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি পৃথক পৰিকল্পনা কৰিব লাগিব। আপুনি অগ্ৰগতিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি পৃথক পৰিকল্পনা কৰিব লাগিব। আপুনি ভৱাৰ দৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বুজিব নোৱাৰিবও পাৰে, ক'ৰবাত পুনৰালোচনা কৰিব লগা হ'ব পাৰে বা ক'ৰবাত আপুনি ভৱাতকৈ সোনকালে হ'ব পাৰে। সেইয়ে পৃথক পৰিকল্পনা কৰিবই লাগিব যাতে সকলো ছাত্ৰ - ছাত্ৰীয়ে অগ্ৰগতি লাভ কৰিব পাৰে আৰু তেওঁলোকে কৃতকাৰ্য হোৱা বুলি ভাবে।

পাঠটোকাৰ ভিতৰত সকলো কাৰ্যকলাপ আৰু সমল যিবোৰ আপুনি সাজু কৰিব সেইবোৰ ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ যথেষ্ট সময় নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিব লাগিব, যাতে ব্যৱহাৰিক আৰুদলগত কামবোৰ কৰিব পাৰে, ডাঙৰ শ্ৰেণীৰ কাৰণে আপুনি বেলেগ বেলেগ প্ৰ. আৰু কাৰ্যকলাপ সাজু কৰিব লাগিব। নতুন বিষয়বস্তু শিকাওঁতে আপুনি অন্য শিক্ষকৰ লগত আলোচনা কৰি ল'ব পাৰে যাতে আপুনি আত্ম বি শাসেৰে কামটো কৰিব পাৰে।

পাঠ পৰিকল্পনা তিনিটা অংশত কৰিবলৈ চিন্তা কৰক যেনে-

1. প্ৰস্তাৱনা (1The introduction)

আৰম্ভণিতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে কি কি শিকিব বা কৰিব সেয়া ব্যাখ্যা কৰক যাতে তেওঁলোকৰ পৰা কি আশা কৰা হৈছে সকলোৰে জানে। প্ৰথমে তেওঁলোকক প্ৰনোদিত কৰিব লাগিব পূৰ্বজ্ঞান পৰীক্ষাৰ জৰিয়তে।

2. পাঠৰ মূল অংশ (2The main part of the lesson)

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ইতিমধ্যে জনাখিনিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি বিষয়টো উপস্থাপন কৰক। আপুনি স্থানীয় সমলবোৰ ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত ল'ব পাৰে, নতুন বা সমস্যা সমাধান, দলীয় কাৰ্য দিব পাৰে। যিবোৰ সমল ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে বা শ্ৰেণীত কৰা হ'ব সেইবোৰ চিন্তা কৰক।

বিভিন্ন ধৰণৰ কাৰ্যকলাপ, সমল আৰু সময় নিৰ্দ্ধাৰণ পাঠ পৰিকল্পনাৰ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ অংশ। যদি আপুনি বিভিন্ন ধৰণৰ পদ্ধতি আৰু কাৰ্যকলাপ ব্যৱহাৰ কৰে তেন্তে আপুনি বেছি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক বুজিব পাৰিব কাৰণ তেওঁলোকে বিভিন্ন ধৰণে শিকে।

3. শেষ অংশ কিমান বুজিলে পৰীক্ষা কৰক (3The main part of the lesson)

সদায় সময় ৰাখিব লাগে কিমান বুজিলে চাবৰ কাৰণে (চলি থাকোঁতে বা শেষত) বুজিছেনে নাই চোৱাটোৱে সদায় পৰীক্ষা নুবুজাবও পাৰে। সাধাৰণতে এইটো ঠাইতে আৰু শীঘ্ৰে হ'ব লাগে যাতে তেওঁলোকে কি শিকিলে জানিব পৰা যায়। কিন্তু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সহাঁৰি আৰু প্ৰয়োজন অনুসৰি অনুসৰি সলনি কৰিব পৰাকৈ পৰিকল্পনা নমনীয় হ'ব লাগে।

পাঠদান সফলভাৱে সামৰাটো হৈছে পাঠদানৰ লক্ষ্যত উপনীত যোৱাটো আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক তেওঁলোকৰ মাজত আলোচনা হ'বলৈ দিব লাগে যাতে ইজনে সিজনৰ অগ্ৰগতিৰ বুজ ল'ব পাৰে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ কথাৰ পৰা আপুনি জানিব পাৰিব পিছৰ পাঠদান কেনেদৰে পৰিকল্পনা কৰিব লাগিব।

পাঠদানৰ মূল্যায়ন (Reviewing lessons)

প্ৰতিটো পাঠদানলৈ উভতি চাওক, টুকি ৰাখক কি কৰা হৈছিল। আপোনাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে কি শিকিলে কি সমল ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল কিমান ভালদৰে হৈছিল যাতে আপুনি আৰু অগ্ৰগতি, সংযোজন কৰিব পাৰে পিছৰ পাঠদানত। উদাহৰণ হিচাবে আপুনি সিদ্ধান্ত ল'ব পাৰে।

- কাৰ্যকলাপৰ সলনি কৰিব পাৰে।
- মুক্ত আৰু বন্ধ প্ৰশ্ন তৈয়াৰ কৰিব।
- পুনৰ আলোচনাৰ বৈঠক কৰিব পাৰে যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সহায়ৰ প্ৰয়োজন আছে তেওঁলোকক লৈ।

চিন্তা কৰক কেনে ধৰণৰ পৰিকল্পনা ল'লে ইয়াতকৈও বেছিকৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক সহায় কৰিব পাৰিলেহেতেন।

আপোনাৰ পাঠ পৰিকল্পনা নিশ্চিত ভাৱে পৰিবৰ্তন হৈ থাকিব কাৰণ আপুনি সকলো কথা শুদ্ধকৈ অনুমান কৰিব নোৱাৰিব যিটো বাস্তৱত হয়। ভাল পৰিকল্পনা হৈছে আপুনি জানক কিমান শিকিছে আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সহাঁৰি আৰু অগ্ৰগতিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি সলনি কৰিবলৈ সাজু থকাটো।

Additional resources

- Teaching poetry at GCSE: <http://www.youtube.com/watch?v=vZgvHmviq-U>
- Primary talk and success criteria: http://www.youtube.com/watch?v=1v2QbW3_Ai4
- Learning to teach (OpenLearnunit): <http://www.open.edu/openlearn/learning-teach/content-section-0>

References/bibliography

Muralidharan, K. and Sundararaman, V. (2010) 'The impact of diagnostic feedback to teachers on student learning: experimental evidence from India', *Economic Journal*, vol. 120, no. 546, pp. 187–203.

Jones, J., Jenkin, M. and Lord S. (2006) *Developing Effective Teacher Performance*. London: Sage Publications.

Wragg, E.C. (2012) *An Introduction to Classroom Observation*, 3rd edn. London: Routledge.

Lofthouse, R., Leat, D., Towler, C., Hall, E. and Cummings, C. (2010) *Improving Coaching: Evolution not Revolution*. Reading: CfBT Education Trust.

Lofthouse, R., Leat, D. and Towler, C. (2010) *Coaching for Teaching and Learning: A Practical Guide for Schools*. Reading: CfBT Education Trust. Available from:

www.ncl.ac.uk/cflat/news/documents/5414_CfT_FinalWeb.pdf (accessed 19 July 2014).

Acknowledgements

This content is made available under a Creative Commons Attribution-ShareAlike licence (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>), unless identified otherwise. The licence excludes the use of the TESS-India, OU and UKAID logos, which may only be used unadapted within the TESS-India project.

Every effort has been made to contact copyright owners. If any have been inadvertently overlooked the publishers will be pleased to make the necessary arrangements at the first opportunity.

Video (including video stills): thanks are extended to the teacher educators, headteachers, teachers and students across India who worked with The Open University in the productions.